

Utrinek s pohoda po partizanskih poteh

V slavnostni trenutek velikih jubilejev: 40-letnice ustanovnega kongresa KPS, 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo partije in njegovega 85. rojstnega dne; so člani društva Ljudske tehnike zapisali uspeh pohoda po partizanskih poteh. Pot jih je vodila iz Ptujja v Haloze. S komemorativnimi svečanostmi so počastili spomin na padle v bližini vasi SELA, na Zgornji Pristavi in Sagadinovi domačiji v Srecah, kjer so uspeh pohoda zaključili z mitingom. Pohod je vodil predsednik društva Ljudske tehnike Ludvík Gojkovič.

Pred spominskimi obeležji padlih za svobodo pa je govoril in obujal spomine sekretar konference ZK Franc KRABONJA, ki je med drugim dejal: »Mnogo nas je, ki smo premladi, da bi sami doživeli vojne grozote, in da bi se zato v popolnosti zavedali kako herojsko so se za vse to, kar mi danes uživamo, borili naši očetje, matere in bratje. Prav ti številni spomeniki na ptujskem in slov. bistriškem območju nam pričajo, koliko najboljših ljudi, borcev za svobodo, socializem ter bratstvo med narodi in narodnostmi Jugoslavije je moralo darovati svoje življenje. Mnogi zapisani viri, ki so nastali izpod peres preživelih borcev naše narodnoosvobodilne borbe nam verno pričajo, da je takrat komunistična partija v izredno težkih okoliščinah ilegalnega dela v ptujskem okolišju veliko storila za pot v socializem in je močno vplivala na dogodke med fašistično okupacijo. Odločno je vodila neizprosni boj za socializem in nacionalno svobodo.«

Pri spomeniku ob Sagadinovi domačiji, sta se pohodni-

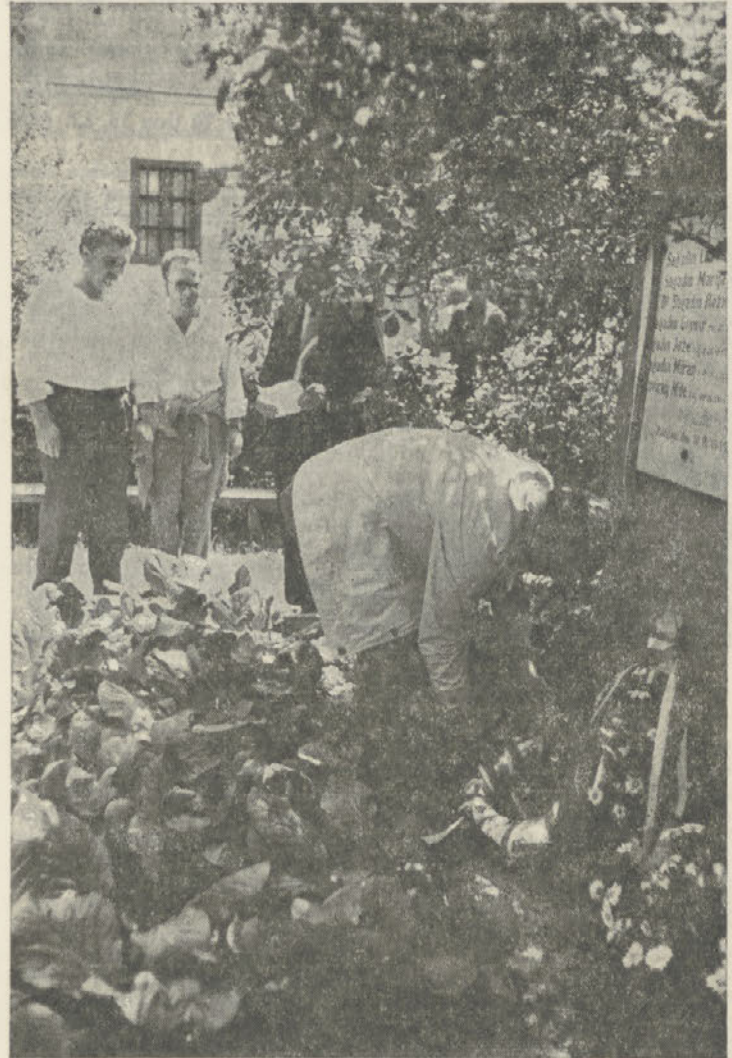
kom pridružila tudi prvoborca Ženka Sagadinova in Janko Vogrinec, predsednik občinskega odbora ZZB NOV Ptuj.

Domačija Sagadinovih je najvernejši pomnik in priča zločina, ki ga je zagrešil nemški fašizem v času narodnoosvobodilne borbe.

Bilo je 12. aprila 1945, ko sta bila v tej hiši dva partizanska zdravnik in trije aktivisti. Tri žrtve, dr. Mileta Lavickega, Ludvika Sagadina in Marijo Sagadin je fašistična drhal privezala ob hišna vrata, jih polila s petrolejem, nato pa sežgala s hišo vred. V bunkerju, ki je bil namenjen ranjencem, so se zadušile štiri žrtve, Jože Sagadin-Očka, njegov sedemnajstletni sin Miran, kurir tehnike Lacko ter dr. Gojko Sagadin z ženo dr. Rožco Sagadin. Le Zvonku Sagadinu, funkcionarju OP in KP ter oficirju NOV, se je porečilo uiti skozi sovražnikov obroč iz hiše, pri čemer je ubil nemškega oficirja.

Na pohodu, ki je živ dokaz revolucije, ki še traja, so oživljali tradicije NOB.

S. S.

Vlado Makovec polaga venec k spomeniku Sagadinovih

Spomenska obeležja padlim borcem blizu vasi Sela

Foto: Korpar

PRIZADEVANJA ZA DVIG PRODUK- TIVNOSTI — POROK ZA SVETLEJŠI JUTRIŠ- NJI DAN

Naša TOZD servisi je zelo mlada, 86 članski kolektiv, ki se bavi s servisiranjem in s popravilom avtomobilov domače in tuje proizvodnje. Skupaj z novim vodstvom servisa, za katerega moramo reči, da se s polno angažiranostjo trudi, si prizadevamo odpraviti ali vsaj oblažiti težave, s katerimi se vsak dan srečujemo. Predvsem nam primanjkuje delovnih prostorov pa tudi orodja in pripomočkov nimamo dovolj.

Pogosti so pojavi, da ne moremo zaposliti vseh tistih ljudi, ki smo jih mi izučili, kaj šele, da bi zaposlovali zuna-

njo delovno silo. V zadnjem času pa že ugotavljamo, da ne bomo mogli nuditi mest učencem, ki se želijo izučiti poklicev naših dejavnosti.

Kritika nas in naših uslug, ki je mnogokrat neupravičena, gre na račun predvsem splošnim težavam, kot so pretesni delovni prostori, pomanjkanje ustreznih dvigal, orodja in podobno. Mnogo pa imamo tudi težav zaradi raznolikosti servisne dejavnosti, z nabavo rezervnih delov, s katerimi tržišče še vedno ni dovolj založeno.

Še bi lahko naštevali težave, ki jih imamo pri opravljanju svojega dela, toda raje povejmo to, da si prizadevamo pridobiti s kvalitetnimi uslugami čim več strank, s tem pa tudi več sredstev, ki so nam in delovni organizaciji neobhodno potrebna za boljši jutri.

I. S.

Izvajanje Zakona o združenem delu

Vrste, vsebina in način sprejetja posameznih samoupravnih splošnih aktov.

Zakon o združenem delu je bil sprejet ob koncu preteklega leta, objavljen v Uradnem listu SFRJ, št. 53/76 dne 13. 12. 1976 in je začel veljati 11. decembra 1976.

Po 660. členu ZZD morajo vse organizacije združenega dela prilagoditi svojo organizacijo in uskladiti samoupravne splošne akte z zakonom v rokih, ki jih določajoh za izvajanje ZZD, naj-pozneje pa v dveh letih od njegove uveljavitve.

Da bi člane našega delovnega kolektiva pobliže seznanili z določili ZZD, ki urejajo vprašanje samoupravnih splošnih aktov v temeljnih organizacijah združenega dela, je bil v pravni službi naše DO izdelan obsežen sestavek pod gornjim naslovom. V njem so poleg splošnega uvoda na kratko opredeljene vrste samoupravnih splošnih aktov. Konkretno so naštetni vsi samoupravni splošni akti, ki morajo biti po zakonu obvezno sprejeti v TOZD, DO in DSSS, z bistveno opredelitvijo vsebine in načina sprejetja posameznih aktov. Primeroma so naštetni akti, ki po zakonu niso obvezni, so pa pomembni za urejanje posameznih področij dela.

Sprejetje v citiranem sestavku navedenih aktov je pravica in dolžnost vseh delavcev. V tem pogledu se nedvomno postavljajo pred vse nas velike in odgovorne naloge.

Zakon o združenem delu je zakon nas vseh, je zakon delavcev, katerega smo potrdili tudi mi, zato ga moramo kot takega spoštovati in dosledno izvajati. Dilem in stranpoti tukaj ni in ne sme biti. Če pa hočemo dosledno uveljavljati pravice, ki nam jih zakon daje, potem moramo zakon dobro poznati, in moramo seveda vedeti tudi za obveznosti, ki nam jih zakon nalaga.

Poznavanje vsebine ZZD je predpogoj za aktivno sodelovanje vseh delavcev pri izdelavi, usklajevanju in sprejemanju samoupravnih splošnih aktov na podlagi novega zakona.

Jasno je namreč, da delavci, ki ne poznajo vsebine ZZD in rešitev, katere zakon prinaša, ne morejo aktivno sodelovati pri izdelavi osnutkov samoupravnih splošnih aktov, niti tvoriti delovnih in dajati utemeljenih pripomb na osnutke aktov v času javne razprave, pri oblikovanju predlogov samoupravnih aktov.

Res je, da delavci ne morejo poznati vseh členov zakona na pamet, vendar bi pa sleherni delavec le moral pozna-

ti osnovne rešitve, ki jih prinaša zakon, zlasti glede dohodkovnih odnosov, delovnih razmerij in odgovornosti delavcev v združenem delu in vedeti, kakšne akte moramo izdelati in sprejeti na tej podlagi.

Za nadaljnje konstituiranje združenega dela na osnovi ZZD je od družbe še prav posebej zadolžen sindikat in to na prvem mestu na področju pridobivanja in delitve dohodka ter nagrajevanju po delu in rezultatih dela. Vse, za kar smo se v zakonu o združenem delu opredelili, to pa je nadaljnje poglobljanje in razvijanje socialističnih samoupravnih odnosov, moramo vsakodnevno, vztrajno in dosledno uresničevati v praksi v vsaki temeljni in drugi organizaciji združenega dela, kar pa nikakor ni samo naloga sindikata ali posameznih delavcev.

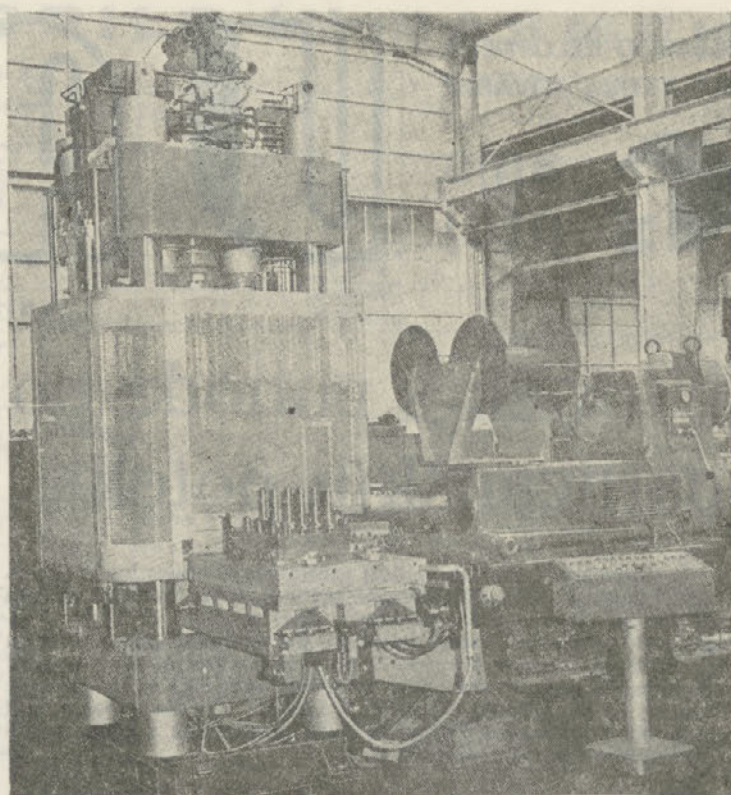
Posamezni delavci, ki so strokovno usposobljeni za razna področja, bodo vsekakor morali strokovno sodelovati pri pripravi konkretnih samoupravnih aktov, vendar se zlasti pred samoupravne organe in družbenopolitične organizacije postavlja dolžnost, da si zastavijo roke in izoblikujejo konkretne zadolžitve pri uresničevanju zakona.

Da bi se vsi delavci seznanili z nalogami, ki nas čakajo na področju izdelave in usklajitve samoupravnih splošnih aktov, je bil sestavek pravne službe razmnožen v štiristo izvodih in razdeljen med člane našega kolektiva.

Na osnovi tega materiala bodo izdelani osnutki programov za uresničevanje ZZD v TOZD in DSSS ter bo predlog programa tudi naknadno objavljen v našem glasilu.

Ta zapis končujem v upanju, da bodo vsi člani našega kolektiva razmnoženi material prebrali in se na ta način seznanili z nalogami, ki so pred nami, in se pripravili na aktivno udeležbo pri njihovem izvajanju.

Danica Vindiš

Sodobna stiskalnica DESMA

Novi stroji v Gumarni

Od konca lanskega leta pa do sedaj smo nabavili v gumarni tri nove stroje: stroj za čiščenje kalupov, stroj za čiščenje srha gumijastih izdelkov in injekcijsko stiskalnico. Vse tri stroje smo nabavili pri firmi DESMA, ki je znan tovrstni proizvajalec strojev za predelavo elasto-merov, poliuretanov in izdelovalec orodij.

Stroj za čiščenje kalupov je že v pogonu. Postopek odstranjevanja gume iz kalupov je elektrokemijski. Čiščenje kalupov je hitro, ne poškoduje se odtisi, trajanje kalupov je daljše. Čiščenje je možno med serijo, s tem da izpad proizvodnje traja le nekaj ur. Pri takem načinu čiščenja so se občutno znižali stroški čiščenja in izpadi v proizvodnji. Stroj za razsrhovanje gumijastih izdelkov le občasno obratuje in se z dobaviteljem dogovarjamo za najustrežnejši način čiščenja.

Injekcijsko stiskalnico DESMA 970 zdaj montirajo. Stiskalnica je z vertikalnim stiskanjem, opremljena s pomično mizo, kar omogoča bistveno krajši cikel. Tehnologija je modernejša od pre-

šanja v hidravličnih stiskalnicah, saj odpade vrsta operacij pri predoblikovanju. Prednosti stiskalnice: stroški dela so nižji, prihranek pri materialu, delovni pogoji so boljši, kvaliteta izdelkov je boljša, kapaciteta pa se lahko od 5 — 10 krat poveča v primerjavi s hidravličnimi stiskalnicami.

Stiskalnica stoji v vulkanizaciji. Prostor smo pridobili s premetitvijo dveh stiskalnic. Sedaj je vulkanizacija popolnoma napolnjena s stroji. Nadaljnja modernizacija proizvodnje na tem prostoru je možna le z zamenjavo iztrošenih stiskalnic. Strojni park v gumarni je iztrošen in zastarel, saj je precej pod jugoslovanskim povprečjem. Z nabavo omenjenih strojev smo delno izboljšali opremljenost.

Tudi v tehnološki pripravi gumarne smo dobili dva osnovna stroja za preizkušanje gumi zmesi. To sta »Reometer monsanto«, ki nariše vulkanizacijsko krivuljo zmesi in plastometer, s katerim merimo plastičnost kavčukov, zmesi in začetke vulkanizacije zmesi.

Saša Štros

Ustanovitev OO ZK Gumarna

Dne 13. 5. 1977 je bila ustanovljena OOZK Gumarna, ki šteje 13 članov in je sestavljena iz članov v TOZD Gumarna in članov iz DSSS, ki delajo za gumarno, to je operativne priprave dela in tehnološke priprave. Do reorganizacije osnovnih organizacij je prišlo zaradi ustanovitve TOZD Orodjarna, ki je ustanovila svojo osnovno organizacijo. Sestava članstva v OOZK Gumarna že nakazuje bodočo samoupravno organiziranost TOZD. Člani menijo, da bodo tako organizirani lažje in učinkovitejše delovali na vseh področjih. Na prvih sejah smo obravnavali problematiko gumarstva, si pripravili plan dela, predlagali reorganizacijo sindikata in mladine, razpravljali smo o poteku samoupravnih sporazumov in se seznanili s programom izvajanja zakona o združenem delu.

Štros Saša

Avtomatska obdelava podatkov

Zahteve po vedno večjem številu informacij so povzročale in še povzročajo delovnim organizacijam nenehne težave. Zaradi velike količine informacij, ki jih je bilo potrebno obdelati je klasičen način obdelave (tako imenovani ročni način) lahko nudil informacije z veliko zamudo. Tako so se organi in osebe pri odločitvah za poslovne dogodke, pri katerih je potrebno hitro ukrepati morali naslanjati na zastarele, neuporabne podatke. Vsled tega je bilo potrebno poiskati način, kako pospešiti zajemanje in obdelavo podatkov in posredovati pravočasne in kvalitetne informacije.

Hiter razvoj znanosti na področju upravljanja, vodenja, tehnologije in elektronike je omogočil izdelavo naprav velikih zmogljivosti, ki naj odpravijo ozka grla v obdelavi in posredovanju informacij. Za uvedbo teh strojev v delovno organizacijo pa je potrebna daljša predpriprava. Vsako delovno organizacijo, ki se je odločila za nabavo računalnika je potrebno organizacijsko prilagoditi novim pogojem in usposobiti svoje lastne kadre.

Ta tok dogodkov je zajel tudi bivšo DO Sigma in TAP. Uvideli sta, da na klasičen način ne gre več naprej in da je v tej smeri potrebno nekaj ukreniti. Odločili sta se za postopno uvajanje avtomatske obdelave podatkov. Pristopa pa sta se lotili na dveh različnih področjih.

DO TAP je začela pred 5. leti uvajati avtomatsko obdelavo podatkov v tehnološki pripravi proizvodnje. Na osnovi

teh in dodatnih podatkov komercialnega sektorja, pa so se razvile razne aplikacije kot so:

- izpis materiala in tehnoloških postopkov,
- izračun potreb materiala in polizdelkov,
- izračun obremenitve delovnih mest,
- materialni promet po skladiščih,
- predkalkulacije
- obračun osebnih dohodkov, in še bi lahko naštevali.

Vse te obdelave pa so vezane na računalnik v TGA v Kidričevem, DO Sigma pa je začela z uvajanjem avtomatske obdelave na področju računovodstva. Odločila se je za nabavo lastnega malega računalnika DARO 1840, ki spada med naprave srednje tehnike, z računovodsko usmerjenim software-om. Z njim bi pospešili računovodske obdelave kot so:

- vodenje finančnega knji-

Velik napredek proizvodnje zahteva hiter razvoj proizvodnih sredstev

Foto: Korpar

Delo na avtomatski obdelavi podatkov

Foto: Korpar

DRUŽBENA SAMOZAŠČITA V PRAKSI UKREPAJMO DOKLER JE ČAS

V sredstvih javnega obveščanja, v samoupravnih aktih in v zakonskih določilih je o družbeni samozaščiti, o tem, kakšno nalogo ima in o tem kdo jo uresničuje, veliko napisanega. Tako zakon o družbeni samozaščiti pravi, da je skrb za varno počutje delovnega človeka in občana, pravilo in dolžnost vseh delovnih ljudi.

Ko govorimo o družbeni samozaščiti ne smemo prezreti opozorila delavcev železniške postaje, ki se že dalj časa trudijo, da bi preprečili prečkanje tirov našim delavcem. Opozorila ne jemljemo resno. Bližnjica bo nekega dne terjala krvavi davek. Drug drugega bi morali nenehno opozarjati. Če že ne moremo nevarnosti v celoti onemogočiti, pa bi jo morali vsaj omejiti. S skupnimi prizadevanji in sodelovanjem slehernega člana kolektiva. To bi morali imeti v mislih na vsakem koraku v tovarni in izven nje. Zavedati se moramo, da je sodelovanje pri odpravljanju škodljivih pojavov, obenem razvijanje poštenih tovariških odnosov.

S. S.

»Črni« prehodi na delo

Foto: Korpar

govodstva, — vodenje evidence kupcev z izpisom prekoračitve zakonskega roka, — POL — poslovni obračunski list — zbiranje stroškov plačila po stroškovnih mestih.

Ker se je vse to dogajalo pred integracijo je čisto razumljivo, da sta obe delovni organizaciji načrtovali sistem in kapaciteto po svojih potrebah. Po združitvi v AGIS se je obseg dela količinsko podvojil in sistem IBM 1130 v Kidričevem postaja za nas premajhen. Potrebno bo torej misliti na kak večji sistem. TGA in IMPOL, ki sta se prav tako združila sta za lastne potrebe nabavila nov večji računalnik IBM 370/115. Praksa je, da se na večjih računalniških dela vsaj v 2 izmenah, (tudi med prazniki) zato moramo nujno računati s tem, da bi bil stroj nam na razpolago pretežno v tretji, to je nočni izmeni. Ob okvarah oz. zaostankih obdelav pa bodo še preostali razpoložljivi čas na računalniku rabili zase. To pa pomeni za AOP v AGIS-u ljud udarec, saj ne bi mogel izpolnjevati svoje osnovne naloge, to je pravočasno posredovanje podatkov. S tem bi bil razvoj AOP onemogočen.

Z nabavo novega računalnika v TGA se pojavi še ena dilema. Jasno je namreč, da bodo po prenosu obstoječih obdelav iz IBM 1130 na IBM 370/115 stari računalnik pro-

dali. Ta prehod res zahteva precej časa, toda nekega dne se bo to le zgodilo. Poiskati bi morali v bližini kak drug računalnik, tega pa v naši bližnji okolici ni. Preostaja samo možnost opreti se na lasten sistem, kar pa je izredno velika investicija. Najprimernejša in najcenejša in načica, ki jo podpira komisija pri Republiški gospodarski zbornici je nabava inteligenčnih terminalov, ki naj pokrivajo 60 do 70 % delovnih organizacij preostale večje in zahtevnejše obdelave pa bi se vršile v regionalnih in republiškem računskem centru, na katere bi bili terminali vezani preko PTT komunikacijskih zvez. Na ta način dosežemo ekonomski učinek (zmanjšanje investicije) in istočasno povečamo računalniške kapacitete (zmogljivosti). Zato je vodstvo DO pritegnilo k sodelovanju VTS v Mariboru za izdelavo elaborata o nabavi najprimernejše računalniške opreme. Prav tako se je povežalo z ostalimi DO v občini, ki jih razvoj sil, da razmišljajo o nabavi svoje računalniške opreme. Vsi naj bi nabavili tako opremo, da bi ob izpadu katerega koli sistema ali periferne enote vsak izmed njih delal na katerem koli sistemu. Na ta način bi pokrivali tudi čakalni čas.

Gre torej za veliko denarja, za zahtevno odločitev, ki pa je za kontinuiran razvoj nujno potrebna.

P. M.

Odgovori na vprašanja

Na zborih delovnih ljudi TOZD in DSSS z dne 7. 4. 1977 je bilo postavljenih 8 vprašanj, na katera so podali odgovore strokovni delavci naše delovne organizacije.

1. Vprašanje delavcev TOZD Kovinska obdelava v zvezi s tolmačenjem, ki jim je bilo podano ob sprejemanju analitične ocene

Na vprašanje, ki ga je postavil zbor delovnih ljudi TOZD Kovinska obdelava v zvezi s tolmačenjem, katero naj bi bilo podano delavcem pri sprejemu analitične ocene, da namreč naknadnih pritožb več ni in se naj delavci obrnejo na sodišče združenega dela, v kolikor bi menili, da je njihova analitična ocena napačna, dajemo naslednji odgovor:

Po zakonu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu mora delavec zahtevati varstvo pravic v roku 15 dni od dneva, ko mu je bil vročen sklep, s katerim je bila kršena njegova pravica, oziroma, če mu ni bil vročen, od dneva, ko je zahteval, naj se mu vroči.

Po zakonu o združenem delu mora delavec vložiti zahtevek za varstvo pravic pri organu, ki ga določa statut temeljne organizacije, v 30 dneh od dneva, ko je zvedel za kršitev pravice, oziroma od dneva, ko mu je bila vročena odločba, s katero je bila kršena njegova pravica.

niso pritožili v rednem pritožbenem roku določenem na odločbi, nimajo več pravice do pritožbe.

Pravna služba
Vindiš Danica

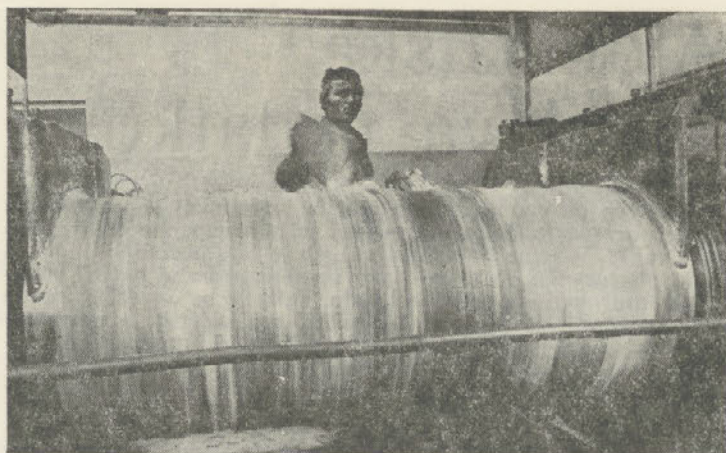
2. Kako je prišlo do spremembe samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu (109. člen)?

Odgovor na omenjeno vprašanje je podala pravna služba, vendar je delavski svet delovne organizacije zadalžil splošno-kadrovski sektor, da pripravi preko ustrezne republiške institucije pravno tolmačenje glede enega dneva dopusta (109. člen).

3. Zakaj se dvoizmensko delo (10 točk) ne računa od 1. 7. 1976 dalje?

O predlogu komisije za spremljanje sistema delitve dohodka in osebnega dohodka za pribitek 10 točk za dvo ali več izmensko delo so sklepali zbori delovnih ljudi v TOZD in DSSS dne 16. 12. 1976 in predlog potrdili.

Delavski svet delovne organizacije je sklepe zborov verificiral na svojem zasedanju

Delovni zamah v TOZD Gumarna

Foto: Korpar

V letošnjem letu pri feruar-ni stimulatívni del osebnega skem izplačilu osebnega dohodka za januar smo pričeli uporabljati več kriterijev za stimulacijo, ter koristili podatke iz januarja. Po takšnem prehodu je sicer izostal podatek iz meseca decembra, ker se podatki niso kumulativno seštevali. Z novim poslovnim letom so bili postavljeni novi kriteriji, ki se upoštevajo oz. zajemajo od januarja letos dalje po samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in osebnih dohodkov (člen 43).

Stimulacija je torej bila izplačana neprekinjeno.

Služba za plan
in analizo
Mirko Prelog

5. Kaj so delale določene službe, da lahko pride do takšnih racionalizacij, kot je bilo v primeru, ko je racionalizacijo prijavil tov. ing. Weigl?

V konkretnem primeru gre za amortizerje sedežev, katere izdelujemo po licenci Bremshay, kjer je določeno, kakšni deli se smejo vgraditi v proizvod. Služba zunanje trgovine je torej smela kupovati amortizerje določenega proizvajalca tako dolgo, dokler ni dobila odobrene spremembe od ustrezne tehnične službe. Praktično bi bilo koristno, da nabavna služba daje predloge za spremembo vgradbenih elementov, ko ugotavlja ekonomsko računico, seveda, ko ji je to omogočeno.

Kljub temu je potrebno ugotoviti, da je vsaka racionalizacija, ki prinaša povečan dohodek koristna neglede na to, kdo je predlagatelj.

Splošno-kadrov. sektor
Ivan Polanec

6. Kakšne so možnosti za spremembo vrednosti točke glede na organizacijsko shemo — TOZD — skupne službe?

Po sedaj veljavnih kriterijih dobivajo delavci v DSSS osebni dohodek po enotni vrednosti točke, s tem, da se stimulatívni del osebnega dohodka pri posameznikih obračunava različno. Delavci kateri so posebnim seznamom bili opredeljeni, da delajo izključno za eno TOZD (ta seznam je obravnaval in odobril DS TOZD-a) dobivajo izplača-

dohodka v enakem odstotku, ki velja za TOZD, vendar na osnovno vrednost točke, ki velja za DSSS.

Za uveljavljanje zakona o združenem delu je DS DO s sklepi števil 255 in 256 zahteval pripravo sporazuma o medsebojnih pravicah in obveznostih med DSSS in TOZD, ter opredelitev funkcij DSSS ali drugače povedano, zahteval je ponovno opredelitev skupnih funkcij in združenih funkcij na ravni DO in posebnih funkcij, ki se odvijajo izključno v TOZD.

Uvedba tega zahteva poleg sprejetja zgoraj navedenega sporazuma tudi:

- spremembo organizacijskih shem v TOZD in DSSS,
- dopolnitev sporazuma o združevanju v DO AGIS,
- dopolnitev sporazuma statutov TOZD in DSSS ter
- dopolnitev sedaj veljavnih kriterijev za nagrajevanje.

O navedenem, bodo po sprejetem programu za izvajanje zakona o združenem delu razpravljali in odločali delavci na zborih, ker je to njihova izključna pravica in ni v nobenem sedaj veljavnešena na katerikoli voljeni organ.

Odgovor sta sestavila in podala direktor delovne organizacije Vrabčič mgr. Vaclav in v. d. splošno-kadrovskega sektorja Ivan Polanec.

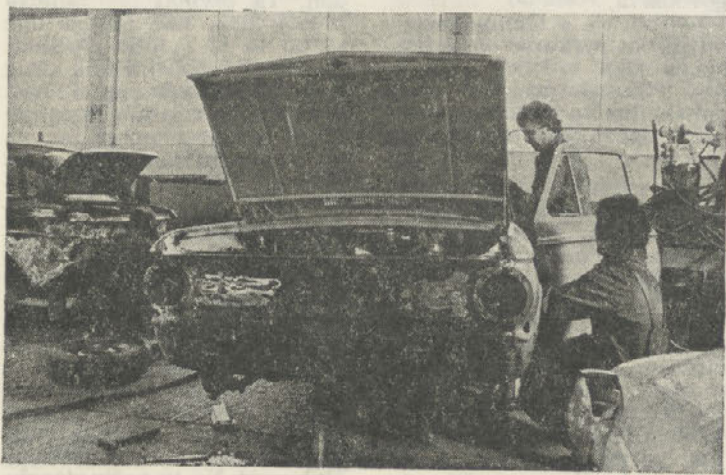
7. Zakaj je razlika v ceni odpadnega materiala v bivšem TAP-u in Sigmii?

Glede razlik v ceni pri prodaji odpadnega materiala v bivši TAP-u in Sigmii je služba nabave dobila nalogo, da se to vprašanje reši enotno za vse delavce.

8. Kaj je z odgovorom na vprašanje o organiziranosti izobraževanja delavcev v proizvodnji?

Izobraževanje delavcev je urejeno s planom izobraževanja. V planu izobraževanja so zajeti vse delavci, ki nimajo ustrezne izobrazbe na delovnem mestu katerega zasedajo. Možnosti izobraževanja imajo vsi tisti, ki se želijo izobraževati ter so v navedenem planu zajeti.

Referent za izobraževanje
Franc Simonič

Tako delo ne zagotavlja varnosti pri delu

Foto: Korpar

Pristojni organ v temeljni organizaciji mora odločiti o zahtevi delavca v 30 dneh od dneva, ko je bila vložena. Če delavec ni zadovoljen z odločitvijo, ali če pristojni organ v TOZD ali DSSS ne odloči v 30 dneh od vložitve zahteve, ima delavec v nadaljnjih 30 dneh pravico zahtevati varstvo pravic pri sodišču združenega dela.

Varstva pravic pri sodišču ne more zahtevati delavec, ki se ni najprej obrnil na pristojni organ v temeljni organizaciji, razen če uveljavlja denarno terjatev.

Iz zgoraj navedenih določil jasno izhaja, da delavci, ki se

dne 17. 12. 1976, tako se sprememba o pribitku točk začne uporabljati od 1. 1. 1977.

Splošno-kadrov. sektor
Ivan Polanec

4. Kaj je s stimulacijo za mesec december? Zakaj je izpadla?

Pojasnilo o izpadu stimulacije je bilo objavljeno v informativnem biltenu dne 18. 3. 1977 in sicer glasi:

»Stimulacija se je v letu 1976 obračunavala od osnov oz. rezultatov dveh mesecev nazaj. Ročna obdelava je onemogočala ažurno spremljanje podatkov. Kriterij je bil preseganje norm.

Socialni delavec v delovni organizaciji

V številnih delovnih organizacijah se čedalje bolj izraža potreba po širše zastavljeni in strokovni obravnavi problematike, ki zadeva socialne razmere delavcev. Na videz nimata ekonomika in socialnost nič skupnega. Izsledki družbenih znanosti in raziskav dela v industriji pa nas

učijo, da je človek psihofizična celota in njegovo osebno življenje vpliva na njegovo delo, prav tako pa ga delo oblikuje. Skrbi in problemi, ki prizadevajo delavca v domačem okolju, se prenašajo na njegovo delovno mesto in znižuje delavčevo učinkovitost. Slabši medsebojni odnosi na delovnem mestu, nepoznavanje dela, slaba informiranost, slabše vključevanje v samoupravno delovanje delovne organizacije, prinaša nezadovoljstvo pri delu in s tem pada delovna storilnost zaposlenega. Ta pa neposredno zadeva ekonomski uspeh celotne delovne organizacije.

Tako delovne organizacije zaposlujejo socialne delavce, industrijske psihologe, sociologe, pedagoge, odpirajo delovna mesta referentov za družbeni standard, izobraževanje, šport in rekreacijo itd. Od začetka maja letos deluje v AGIS-u socialna delavka. Delovno mesto spada v DSSS, kadrovska služba, ki se je doslej ukvarjala s socialno problematiko in s katero je socialna delavka tesno povezana zaradi narave dela.

Vsebinska socialnega dela je proučevanje, reševanje in preprečevanje socialne problematike. Delo ne zajema samo reševanja posameznih primerov, ampak zahteva sodelovanje pri sistematičnem reševanju

tako perečih vprašanj, kot so primerna stanovanja in zdravje delavcev. Značaj in etika poklica zahtevata, da socialni delavec upošteva osebnost človeka in da si z reševanjem problemov pridobiva zaupanje posameznih delavcev ali skupin. Osebnostno je odgovoren za podatke, ki mu jih zaupajo delavci v razgovorih ali jih zbere sam iz drugih virov. Posredovati jih sme le toliko, kolikor mu delavec dovoli ali kolikor je potrebno, da odpravi socialno težavo.

Načela socialnega dela izhajajo iz socialistične morale in etike, iz temeljev ustavnih načel naše samoupravne družbe, iz programskih načel ZKJ in deklaracije človečanskih pravic OZN. Pri svojem delu je socialna delavka dolžna upoštevati socialno zakonodajo, družbene dogovore in samoupravne sporazume. Svojo pomoč mora nuditi vsem delavcem enako, ne glede na družbeni ali ekonomski položaj.

Pri svojem delu se mora socialna delavka povezovati z odgovarjajočimi službami, družb. dejavniki, ustanovami, skupnostmi in organizacijami, ki delujejo na področju socialne dejavnosti.

V DO se povezuje s kadrovske službo, službo varstva pri delu, z zdravnikom v obratni ambulanti, z organi upravljanja in po potrebi z ostalimi dejavniki. V dogovoru z njimi in z delavcem skrbi za ustrezno razporeditev delavca na delovno mesto, ki ustreza njegovemu zdravstvenemu stanju ob boleznih, nesreči pri delu ali izven njega. Tako pomaga delavcu uveljavljati njegove pravice pri Skupnostih pokojninskega in invalidskega zavarovanja, socialnega in otroškega varstva. Rešuje problematiko posameznega delavca, kot je varstvo družine, stanovanjske razmere, prevoz na delo, prehrano ipd. Vodji evidenco oseb in primarnih delovnih mest. Skušaja prispevati k boljšim medsebojnim odnosom delavcev na delovnem mestu.

V Agis-u je po mnenju socialne delavke najbolj pereče reševanje stanovanjskih problemov, skrb za družbeni standard in koordinacija dela z zdravstveno službo, tako pri zaposlovanju invalidnih in za delo manj zmožnih, kot pri obravnavi alkoholizma, ki je pogostejši, kot je sklepati iz obravnavanih kršitev delovnih obveznosti. Potrebni so preventivni ukrepi. Prehrana delavcev na delovnem mestu bo v kratkem rešena z novim obratom družbene prehrane. Postopoma bo potrebno poglobiti skrb za borbe NOB, za bodoče matere in matere samohranilke, sistematični nadzor zdravstvenega stanja de-

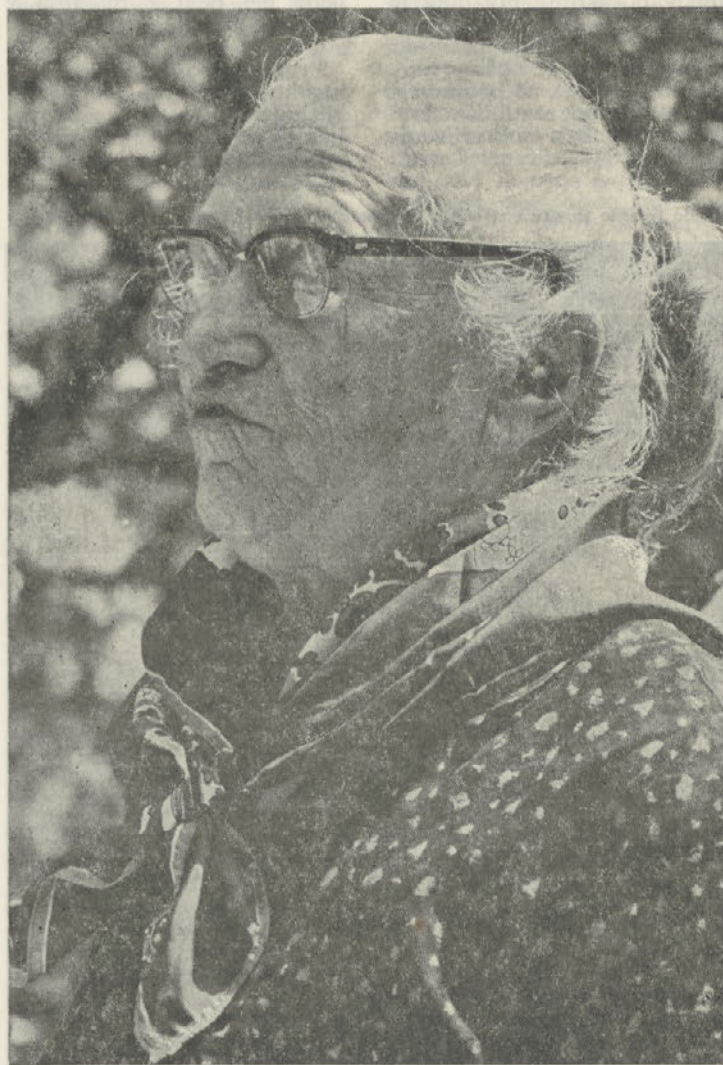
Racionalizatorstvo v Agisu

Komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge, kot se uradno imenuje organ (telo), ki se ukvarja z racionalizatorstvom v Agisu, je bila ustanovljena ob združitvi Sigme in TAP. To je komisija pri centralnem delavskem svetu in je sestavljena iz devet članov in tajnika. Iz vsakega TOZD in skupnih služb je v komisiji po en član, tajnik pa je analitik racionalizacije dela po službeni dolžnosti.

Delo komisije je, da pregleda prispele prijave in ugotovi njihovo upravičenost, ter po izračunu prihranka določi nagrado racionalizatorjem. Ravna se po Pravilniku o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih, ki je bil sprejet v Agisu na 6. redni seji centralnega delavskega sveta dne 8. 11. 1976. Postopek prijave racionalizacije je sledeč:

1. Tiskovine za prijavo so na razpolago pri tajniku komisije, ki je dolžan pomagati vsakemu prijavitelju pri izpolnjevanju prijav.
 2. Prijave se oddajo tajniku, ki izdaja eno prijavo kot potrdilo.
 3. Prispele prijave pošlje nato tajnik komisije pristojnim TOZD (na katere se prijave nanašajo) in strokovnim službam.
 4. Ko dobi odgovor teh služb, se pristopi k realizaciji racionalizacije in izračunu prihranka.
 5. Na komisiji se potem ugotovi upravičenost prijaviteljev in višina nagrade.
 6. Nato se pošlje kompletna dokumentacija TOZD v potrditev.
 7. Ko TOZD, ki so nosilke stroškov racionalizacije in seveda tudi prihrankov to potrdijo, se pošlje v dokončno potrditev centralnemu delavskemu svetu.
 8. Sklep centralnega delavskega sveta mora biti izobešen na oglasnih deskah v Agisu.
- Ko je vse to opravljeno, lahko dobi prijavitelj racionalizacije izplačano nagrado.
- Postopek za prijavo je zelo dolg in pri vsem tem traja tudi več kot leto dni, da pride do realizacije racionalizacije.

I. M.

Prvoborka (Zenka) Sagadinova

Foto: Korpar

lavcev, skrb za delavce z nizkimi osebnimi dohodki in številnimi družinami ipd.

Samo z metodami socialnega dela ni mogoče reševati celotne socialne problematike v podjetju. S stalnim vključevanjem potreb delavcev in

sodelovanjem različnih faktorjev v proučevanju in reševanju socialne problematike, nam bo lahko uspelo, da bo socialno delo postalo nepretrgano in uspešno spremljanje proizvodnega dela.

Jasna Toplak

Sprejem v ZK

Od reorganizacije OOKZ in ustanovitve konference ZK v DO AGIS smo sprejeli v ZK 39 delavcev. Sprejem je bil najštevilnejši v OOKZ DSSS in to 18 delavcev od tega 2 ženski. V OOKZ v temeljnih organizacijah smo sprejeli 21 delavcev od tega štiri ženske. Novo sprejeti člani so v glavnem mlajši delavci, ki so se izkazali pri svojem delu in s svojim delovanjem v samoupravnih organih ali v družbenopolitičnih organizacijah. Po izobrazbi je struktura sprejetega članstva pestra, saj smo sprejeli delavce z višjo, srednjo šolsko izobrazbo, VKV, KV in priučene delavce. Nobeden od novo sprejetih delavcev ne zaseda vodilnega oziroma vodstvenega delovnega mesta. Najštevilnejši je sprejem v OOKZ DSSS, ki je tudi številčno najmočnejša osnovna organizacija. Potrebno bo okrepiti članstvo v osnovnih organizacijah TOZD, ker so nekatere šibke. V sodelovanju z mladinsko organizacijo je potrebno pritegniti čimveč mladih delavcev iz neposredne proizvodnje in žensk, v članstvo pa je potrebno vključiti tudi rezervne vojaške starešine in člane teritorialne obrambe. Sprejemanje in preverjanje članstva naj bo kontinuirana akcija.

Štros Saša

Priznanja za dosežene uspehe

Na letališču v Moškanjih je bila 20. maja osrednja občinska proslava v počastitev Titovih in partijskih jubilejev ter v počastitev praznika letalcev.

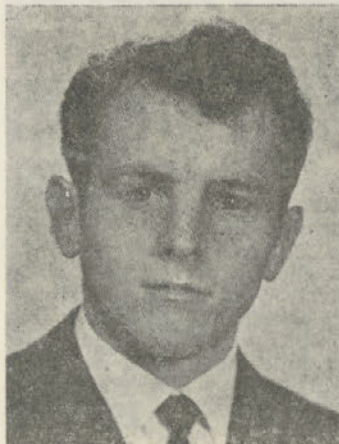
Zbralo se je nad pet tisoč mladih iz ptujske občine. Slavnostni govornik na proslavi je bil predsednik republiške konference mladih v izobraževanju pri RK ZSMS, Franci Keržan. V ZSMS so sprejeli 1200 pio-

nirjev, 36 kandidatov pa je bilo sprejetih v partijsko organizacijo. Podeljena so bila tudi priznanja za dosežene uspehe pri delu z mladino v Zvezi socialistične mladine.

Program so sklenili s kulturnim sporedom, letalskim mitingom in s prikazom različnih dejavnosti, ki vabijo mlade, da se včlanijo v njihove vrste.

P. D.

Daniilo Polanec sprejema priznanje za dosežene uspehe pri delu v ZSMS AGIS

V spomin Ivanu Filipiču

Boleče je odjeknila med nami, delavci tovarne AGIS in še posebej med delavci TOZD TAP, nenadna vest, dragi Ivan, da si preminil v prometni nesreči. Cesta je tako zopet terjala krvni davek, mi pa smo izgubili mladega delavca, starega komaj 33 let.

Pri nas si se zaposlil leta 1969 in si delo livarja opravljal polnih 7 let. Opravljal si težko in odgovorno delo. Med sodelavci si si uspel pridobiti ugled in spoštovanje.

Smrt te ni izrgala samo nam sodelavcem, ampak tudi tvoji družini, kateri si nameraval postaviti dom, v katerem bi skupaj uživali.

Pogrešali te bomo kot dobrega sodelavca, tovariša in prijatelja. Zahvaljujemo se ti za vse delo, ki si ga opravljal z veseljem, voljo in odgovornostjo.

Tvojim svojcem in vsem, ki so te imeli radi, izrekamo globoko sožalje.

Tvoji sodelavci

Štipendiranje mladih delavcev iz Titovega sklada

Pred kratkim je bil v časopisu objavljen javni razpis za štipendije iz Titovega sklada. To je že tretji razpis štipendij, ki so namenjene mladim delavcem in delavskim otrokom, najbolj prizadevnim in delovnim — tako v šoli, oziroma na delovnem mestu, na področju novatorstva, kot tudi v družbenopolitičnih dejavnostih. Mladi delavci, ki kandidirajo za podelitev štipendije, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

Za »mladega delavca« se po določilih sklada razume nepriučena (NK) priučena (PK) in delavca s poklicno šolo (KV in VKV), ki opravlja proizvodno delo — kakor tudi delavca, ki si je ob delu pridobil štiriletno šolsko izobrazbo in dela po pridobitvi te izobrazbe, največ dve leti na režijskih delih in nalogah:

— da imajo najmanj dve leti delovnih izkušenj,

— da dosegajo pri svojem poklicnem delu nadpovprečne delovne rezultate,

— da aktivno sodeluje v samoupravnih organih OZD, organih samoupravnih in drugih skupnosti, v družbenopolitičnih organizacijah,

— da se odločijo za nadaljni študij ali strokovno izpopolnjevanje praviloma v smeri svojega osnovnega poklica oziroma dela,

— da niso starejši od 30 let.

Mladi delavci, štipendisti sklada, zadrže v skladu z za-

konom, lastnost delavca v združenem delu. Štipendija zato ne sme biti nižja od povprečnega osebnega dohodka v SRS in se letno valorizira s porastom osebnega dohodka.

Štipendisti sklenejo s Titovim skladom pogodbo o štipendiranju, s katero se zavezujejo, da bodo v nadaljevanju šolanja dosegali:

— učenci v srednjih šolah odlični učni uspeh,

— študenti povprečno oceno najmanj 8,5,

— mladi delavci pa izjemoma v I. šolskem letu v srednji šoli najmanj prav dober učni uspeh,

— v višjih šolah pa najmanj oceno 7,5,

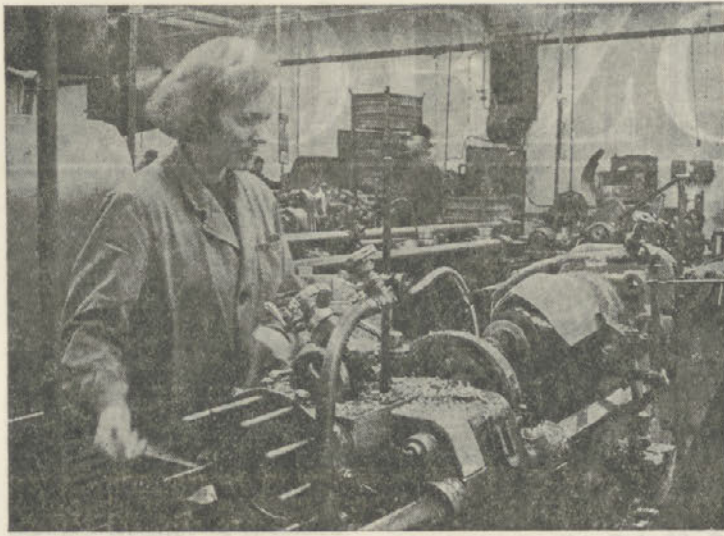
— da bodo po končanem izobraževanju oziroma usposabljanju ostali oziroma se zaposlili v dogovorjeni OZD,

— izreči se morajo za vračilo sredstev štipendije, če ne bodo izpolnili minimalnih pogojev za redno napredovanje v izobraževanju.

V Jugoslaviji je trenutno 5000 štipendistov Titovega sklada, v Sloveniji pa le 164 in od tega samo 47 mladih delavcev. To dokazuje, da pri nas sistem in selekcija še ni stekla. Gotovo imamo tudi mi precej mladih pridnih delavcev, ki so tudi družbeno aktivni.

Mladi delavci, če mislite, da izpolnujete pogoje razpisa, pogovorite se z OO ZSMS o vaši prijavi!

F. M.

Zastarela sredstva za delo ne zagotavljajo zaželenih delovnih uspehov

Ali bomo uspeli?

V TOZD TAP imamo v glavnem srednje serijsko proizvodnjo, izjemoma v nekaterih primerih veliko serijsko (dvi-gala). Specifični problemi in težave, ki nastopajo pri dvigu produktivnosti srednje serijske proizvodnje, se rešujejo še vedno le iz meseca v mesec.

Pri analizi kategorije obdelovancev, lahko ugotovimo najrazličnejše oblike in materiale, ki prepletajo proizvodnjo od obrata I do obrata IV. Glavni strošek pri taki proizvodnji sta material in delo, ki izhaja iz časa obdelave. Zaradi tega je potrebno temu posvetiti večjo pozornost, posebej pa nam mora biti prisotna natančnost in pa planska zasedanost delovnih mest. Material srečujemo v proizvodnji v raznih oblikah in kvalitetah. Problem nastane že v neizdobavah, ki so pogosto premaknjene za določene terminske enote, kar povečuje spisek nerealizirane proizvodnje. Poleg tega so materiali vedno dražji in je veliko vprašanje kako konstruirati, da bo potrebno odrezati čim manj materiala, kako tehnološko določiti režim in nazadnje v proizvodnji koristno uporabiti tudi odpadni material. Mislim, da mora biti to vedno prisotno pri naših delovodjih in delavcih. V določenih oddelkih imamo zastarela in dotrajana delovna sredstva s katerimi ni mogoče dosegati predpisanih tolerančnih območij. Še posebej če pomislimo, da so časi izdelave enaki, stroji pa vedno bolj obrabljeni. Na določenih mestih že vidimo tehnološki napredek v avtomatizirani proizvodnji in takšnega hočemo nadaljevati, ker nam avtomatizacija pomeni narediti postopek s tehničnimi sredstvi tako, da člo-

veku ni potrebno sodelovati stalno ali v prisiljenem ritmu s potekom postopka.

V začetku leta smo na osnovi kapacitetnih pregledov sprejeli določeno število delavcev, vendar sedaj ugotavljamo, da ni mogoče realizirati pravočasno določenih rokov. Ne moremo mimo dejstev, da so obstajale napake v pripravi podatkov za računalnik, da so določena nihanja med letom v planu, da dobava materiala in drugega blaga ni planska, vendar smo v teh trenutkih pristopili k povečanju izmen na določenih delovnih mestih, tam kjer pa to ni mogoče pa k nadurnemu delu tudi ob sobotah in nedeljah.

Na predlog vodstvenih delavcev in ob veliki podpori družbeno političnih organizacij, kakor tudi DS TOZD, so zbori z razumevanjem sprejeli sklep, da je potrebno izvršiti zastavljene proizvodne plane, kar ima za posledico nadurno delo. Vemo, da so to veliki napor in odrekanje prostega časa, vendar bomo v tej izredno kritični situaciji spoznali sodelavce in naš odnos do dela.

Ugotavljamo, da so rezultati dodatnega dela že vidni, torej smo dojeli kaj hočemo in kaj nam pomenijo obveze do temeljne organizacije, do delovne organizacije in do širše družbe skupnosti. Vodstveni delavci TOZD, so se odločili, da bodo spremljali proizvodnjo ob prostih sobotah in nedeljah brez nadomestila osebnega dohodka.

Prepričani smo, da bomo normalizirali proizvodnjo, pričakujemo pa kmalu dobavo novih strojev, predvsem v li-varni in strojnem oddelku, ki bodo izpolnili manjkajoče kapacitete. Ivan Drobnič

Kje smo z novimi merami?

V lanskem letu 31. marca je sprejela Skupščina SFRJ na seji Zveznega odbora Zakon o merskih enotah in merilih. Zakon je bil objavljen v Uradnem listu SFRJ št. 13 z dne 2. 4. 1976. Zakon je začel veljati s 1. julijem 1976.

Moj namen ni prepisovanje tega zakona, niti izvajanje definicij posameznih merskih izpeljank, temveč opozoriti na tiste posebnosti zakona, ki jih moramo danes oziroma jih bomo morali jutri upoštevati.

Poudariti moram, da se v javnem prometu v SFRJ smejo uporabljati samo merske enote mednarodnega sistema merskih enot (SI). Uporaba drugih merskih enot je dovoljena samo, če je to s tem tako določeno. Z uporabo merskih enot in meril v javnem prometu je mišljena uporaba pri delu oziroma pri poslovanju organizacij združenega dela in drugih. Ti morajo merske enote in merila po mednarodnem sistemu SI uporabljati tudi v delovnem procesu oziroma pri svojem notranjem delu.

Kaj pomeni to za nas? Mnogo. Mogoče se danes tega še ne zavedamo dovolj. Ne samo, da bomo morali sebe — svojo ustaljeno navado prilagoditi sistemu SI, temveč bomo morali prilagoditi vso tehnično, komercialno, propagandno in ostalo dokumentacijo temu sistemu. Posebej moramo poudariti za merila, aparate, dinamometre, stroje in druge priprave in pripomočke, ker bo potrebna posebna pozornost pri nabavi te opreme, da bo ta izdelana v skladu prej citiranega zakona.

Tudi naši proizvodi, ki nosijo etiketo oziroma so prirejeni tehničnemu merskemu sistemu, bodo morali utrpeti določeno spremembo v tej smeri.

Katere osnovne merske enote pa bomo v bodoče smeli uporabljati? Zakon navaja sedem osnovnih merskih enot:

- za dolžino meter (m)
- za maso kilogram (kg)

- za čas sekundo (S)
- za električni tok amper (A)
- za termodinamično temperaturo kelvin (K)
- za svetilnost candela (cd)
- za količino snovi mol (mol).

Izpeljane merske enote se oblikujejo iz osnovnih merskih enot, prav tako decimalne merske enote.

Zelo točno določa zakon pregled meril glede na njihovo brezhibnost.

V časovnih omejitvah zakona je določeno, da se smejo uporabljati merske enote, ki ne pripadajo mednarodnemu sistemu merskih enot, le do 31. decembra 1980. leta. To so merske enote, ki so navedene v posebnem seznamu IV. točke. Ker pa poznamo zraven teh enot še enote, ki ne pripadajo mednarodnemu merskemu sistemu, niti niso citirane v posebnem seznamu IV. točke zakona, mora za te enote Zvezni izvršni svet določiti roke, do katerih je dovoljena uporaba le-teh.

Kot vidimo, gre naš ustaljeni tehniški sistem v zaton. Pred nami so novi časi, kiloponda ni več, tudi v tistih delah ga ni, v katerih je nastal.

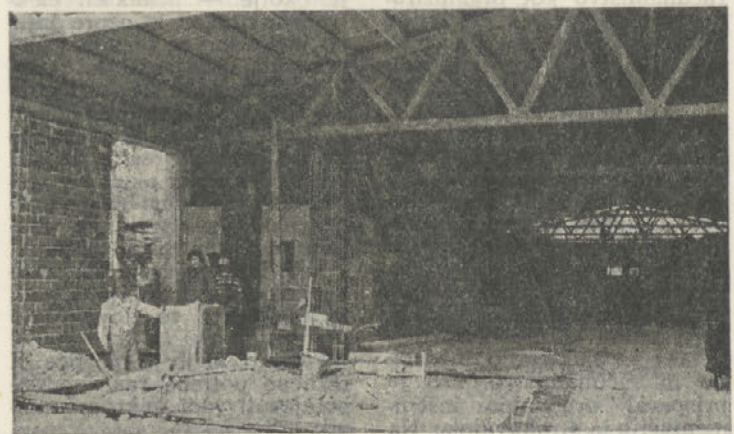
Mislim, da vidimo, kaj smo pridobili z novimi mednarodnim merskim sistemom. Pridobili smo tisto, pri čemer nam je vedno odpovedal tehniški sistem. To je področje, kjer smo morali uporabljati najrazličnejše številčne pretvornike.

Mogoče bo res od začetka predočba v veličinah mednarodnega merskega sistema nekoliko nejasna, bo pa delo znatno enostavnejše.

Mislim, da bo potrebno vključiti v prenos mednarodnega merskega sistema v vsakdanjo uporabo ves strokovni potencial, pa tudi društva ljudske tehnike, društva inženirjev in tehnikov in druge, ki bi naj nam z obrazlagami na predavanjih približali mednarodni merski sistem vsakdanji praksi.

J. Pičerko

Se nekaj dni in obrat družbene prehrane bo služil svojemu namenu

Obisk v inštitutu „Jožef Štefan,, in republiškem računskem centru

Informativna služba zveze sindikatov Slovenije je 26. maja organizirala obisk za urednike tovarniških glasil v inštitutu „Jožef Štefan“ in v republiškem računskem centru. Obiskovalcem so pripravili gradivo, ki bi naj med drugim pripomoglo k večjemu spoznavanju med inštitutom in republiškim računskim centrom ter delovnimi organizacijami.

SPLOŠNI PODATKI O INSTI TUTU „JOŽEF ŠTEFAN“

Danes prehaja v splošno zavest, da so institucije, kot je Inštitut „Jožef Štefan“, ki ima za seboj že dobrih 25 let delovanja, v letih svojega obstoja imele pomembno vlogo pri razvoju znanosti, gospodarstva in kulture v našem prostoru.

Če ne izpostavimo številnih osnovnih raziskav na naravoslovnih področjih, ki so pomisle ime slovenske in jugoslovanske znanosti v svet, potem želimo še posebej opozoriti na našo tesno povezanost z razvojem gospodarstva in družbe. Ta povezanost se izraža v dolgoročnih okvirnih pogodbah, ki smo jih sklenili z nekaterimi večjimi gospodarskimi organizacijami in združenji na področju kemijske, farmacevtske in elektronske industrije, medicine in računalništva. S tem smo si oboji ustvarili možnost, da se vloga inštituta kot raziskovalne organizacije in vpliv gospodarstva na raziskave na smotern način dopolnjuje v skladu s potrebami družbe in ne posrednih porabnikov.

Naj navedemo nekaj organizacij združenega dela, s katerimi tesneje sodelujemo: NE Krško, AET Tolmin, Lek Ljubljana, Krka Novo mesto, Tovarna dušika Ruše, Iskra Comet Zreče, Rudnik živega srebra Idrija, Železarna Ravne, Salonit Anhovo, ETA Cerkno, in še mnoge druge.

IJS šteje danes 20 interdisciplinarnih, med seboj povezanih skupin, ki vključujejo več kot 100 doktorjev znanosti, več kot 150 magistrorv in diplomiranih inženirjev ter 80 tehnikov. Na IJS se raziskovalno udeležuje večji del uni-ročjih.

IJS je prvi pri nas uvedel računalništvo kot organizirano metodo dela in discipline in je še danes ena najaktivnejših institucij na tem področju. Prvi računalnik ZUSE je začel delati 1963 leta. IJS je organiziral Republiški računski center in prispeval zanj večino vodilnega kadra. IJS sam pa tudi organizira poslovanje na osnovi računalniške obdelave podatkov za številne naročnike. Od vsega začetka je IJS sodeloval pri razvoju nuklearne medicine. Pred časom je bil ustanovljen Center za nuklearno medicino in računalništvo. IJS je prispeval originalno instrumentacijo in strokovnjake. Na

področju jedrske energetike je v Sloveniji IJS edina ustanova, katere strokovnjaki so si nabrali eksperimentalne izkušnje za delo z reaktorji in so dolga leta študirale razne znanstvene in tehnološke probleme na področju nuklearne tehnike.

Pomembne so tudi raziskave in razvoj novih materialov, n. pr. feroelektrikov in piroelektrikov, keramike, trdih, materialov itd., dalje raziskave, ki zmanjšujejo vpliv tehnologije na okolje (zaprti tehnološki krogi, predelava industrijskih odpadkov). IJS uvaja moderne metode v medicino. Na primer biokibernetika in biofizika.

IJS je v skrbi za okolje razvil in vpeljal razne izredno zahtevne metode za določanje koncentracije strupov v biosferi.

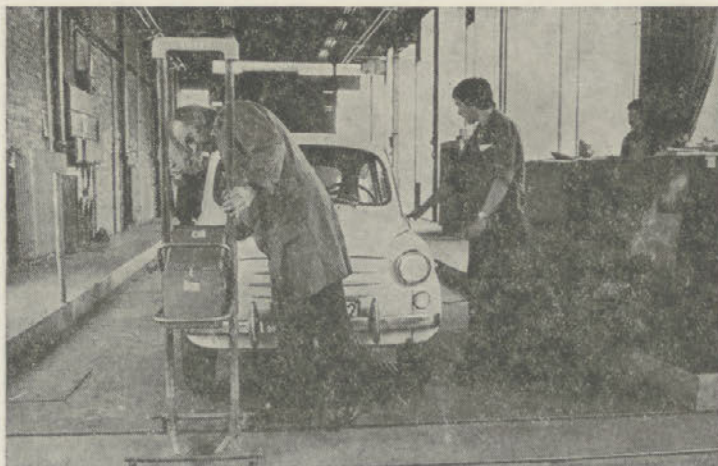
IJS vedno predstavlja institucijo, ki je imela odprta vrata za vstop novih znanstvenih informacij in tehnologije verjetnih učiteljev na naravoslovno-matematičnih fakultetah. Tako na primer je velika večina fizikov pa tudi velik del kemikov prišlo z naše institucije. Mnogi od njih so ob raziskovalnem delu na IJS postali svetovno znani strokovnjaki na svojih področjih vsega sveta. Zajemamo jih pri izvoru, preden se skrijejo za komercialne bariere.

Gre torej za celo mavrico raziskav, ki pogosto posegajo v sam svetovni vrh, so lahko neposredno uporabne ali pa pripravljamo tla za morebitno poznejšo uporabo.

AVTOMATSKA POSTAJA NADZORUJE OKOLJE

Rezultat večletnega usmerjenega dela na IJS v zvezi z varovanjem okolja je tudi avtomatska postaja, ki nadzoruje okolje — nekakšen elektronski stražar, ki neprekinjeno javlja kaj se dogaja s človekovim življenjskim okoljem. Naprava že priteguje vse tiste, ki hočejo na področju svoje delovne organizacije ali pa kar cele regije, vedeti, kaj se v njihovi okolici v resnici dogaja. Mnogi hočejo imeti v rokah vsak trenutek »materialni dokaz« proti očitkom, s katerimi jih zasipajo občani, češ, da zastrupljajo zrak in vodo kot to dovoljujejo predpisi.

Postajo, ki jo je mogoče za različne potrebe različno dopolnjevati vodi mikroročunalnik.

Gabron Boris in Božo Varnica pri vsakodnevnih opravilih tehničnih pregledov

Leto 1977 - leto izboljšanja človekovega okolja

Blaginja in napredek človeštva, bosta v prihodnje močno odvisna od tega, kako bomo odstranili nevarnost, v kateri se je znašlo človeštvo zaradi onesnaženja lastnega življenjskega prostora. Onesnaženje tal, ozračja in vode z nestrokovnim odstranjevanjem in odlaganjem smeti, odpadkov, s spuščanjem plinov in prahu v ozračje in industrijskih odplak v tekoče vode in v talne vode nevarno ogroža človekovo okolje.

Iz številnih referatov in analiz lahko ugotovimo, da po isti poti ne moremo naprej, kajti prej, kot v 20 letih, bo splošno pomanjkanje vod. Zaradi nenehnega stopnjevanja onesnaževanja okolja je Skupščina SFRJ razglasila leto 1977 za leto varstva in izboljšanja človekovega življenjskega in delovnega okolja.

V letu zaščite okolja se je tudi delovni kolektiv AGIS-a pridružil tej vsesplošni akciji. Posnetek obstoječega stanja čiščenja odpadnih vod in odlaganje tehnoloških odpadkov je nam pokazal, da bo potrebno veliko prizadevanj, da bomo problem varstva okolja zadovoljivo rešili.

Problem čiščenja odpadnih vod v našem podjetju je postal zelo resen in je zajel že vodilno mesto v dejavnosti posameznih organizacijah z družnega dela. V podjetju imamo čistilne naprave za odpadne vode iz galvanike in servisov, katere so že zastarele in njihova kapaciteta je postala mala. Zaradi tega smo se odločili za hitro sanacijo ali izgradnjo novih naprav za čiščenje odpadnih vod iz galvanike in servisov.

Da bi zagotovili maksimal-

ni učinek in normalno delovanje obstoječih napravah pri galvaniki in servisih, smo pripravili tabele za časovno dodajanje kemikalij za razstrupljenje odpadnih vod iz galvanike. Vsakodnevno opravljamo kontrolo odpadnih vod iz galvanike in servisov.

Odpadna olja in emulzije se zbirajo in odlagajo na posebni odlagalni prostor.

Nekatere probleme smo rešili, veliko pa nam še proostaja. Zavedati se moramo, da je reševanje teh problemov dolžnost slehernega člana delovnega kolektiva.

V letu 1977, ki je posvečeno varstvu okolja je nujno potrebno, da vsi prispevamo svoj delež pri urejanju in čiščenju našega življenjskega in delovnega okolja.

M. Angelova

Postaja omogoča delovnim organizacijam kot raziskovalcem zbrati številne hidrometeorološke podatke, podatke o kvaliteti zraka in voda, ki jih je mogoče uporabiti bodisi pri ukrepih za varovanje okolja ali kot del podatkov pred pričetkom izgradnje kakega novega objekta.

Velja še posebej poudariti, da prav zaradi vgrajene elektronektronike lahko ta postaja sproti obdeluje vse sprejete podatke in jih posreduje dalje.

Postaja je zgrajena tako, da je mogoče nanjo priključiti teleprinter, luknjalnik traku, magnetno kaseto, analogne re-

gistrirne elemente in podobno za zapis podatkov na postaji ali pa jo vključiti v nadzorno omrežje.

V Sloveniji imamo doslej približno 40 različnih merilnikov za merjenje onesnaženosti. Podatke teh merilnikov sedaj obravnavamo in obdelujemo ročno. Z vpeljavo avtomatskih postaj in njih povezano v nadzorno omrežje pa bodo že obdelani podatki o onesnaževanju okolja vsak trenutek na voljo vsem uporabnikom.

V prihodnji številki:
— Recikliranje
— Če se zapletejo računi

DS DO je razpravljala ter sklepal:

Na DS DO je bilo podano poročilo o opravljenih zborih delovnih ljudi TOZD in DSSS, z dne 12. in 13. 5. 1977. Razpravljali so o sledečih zadevah:

1. Razprava in potrditev SS o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke delavcev kovinske in elektro industrije ter proizvodne obrti SR Slovenije.

2. Posredovanje poročila o uporabi sredstev za financiranje obrambnih potreb občine Ptuj.

3. Obravnava in potrditev predloga o spremembah in dopolnitvah SS o uporabi sredstev sklada skupne porabe.

4. Obravnava in potrditev periodičnih obračunov posameznih TOZD za prvo tromeščje.

Vsi sklepi zborov delovnih ljudi, so bili sprejeti veljavno, DS DO pa je omenjene sklepe verificiral.

Na zborih delovnih ljudi, so bila postavljena različna vprašanja. Sklep DS DO je glasil, da se vsi odgovori na vprašanja delovnih ljudi izobesijo na oglasnih deskah ter objavijo v internem glasilu.

Ker je že bilo večkrat prisotno vprašanje delavcev v zvezi z enodnevnim dopustom je DS DO sprejel sledeči sklep:

Splošno kadroski sektor se zadalži, da pripravi DS preko ustrezne republiške institucije pravno tolmačenje glede spornega dneva dopusta.

Vsem vam je znan sklep DS DO da bo obrat družbene prehrane odprt 1. 8. 1977. Gradnja napreduje po planu. V obratu družbene prehrane bo treba slej ko prej namestiti delavce. Ker naša DO še ni imela ocenjenih takšnih delovnih mest je komisija za spremljanje sistema delitve dohodka ter osebnih dohodkov pripravila ocenitev omenjenih delavcev. Po naših samoupravnih aktih odločajo o novih delovnih mestih ter njih ocenitvah vsi delavci TOZD in DSSS. Sprejet je bil sledeči sklep:

DS DO daje zborom delovnih ljudi TOZD in DSSS predlog o otvoritvi in ocenitvi novih delovnih mest v obratu družbene prehrane v razpravo in potrditev.

Na vlogo pripravnikov naše DO, s katero predlagajo uvedbo izplačila stimulacije je DS DO sprejel sklep:

Pripravnikom se mora izplačevati ista stimulacija in pod istimi pogoji, kot ostalim delavcem v DO. Veljavnost sklepa od 1. 5. 1977 dalje.

Na predlog delegata DS DO je bila na zasedanju DS prebrana pogodba sklenjena med DO AGIS in odvetniško pisar-

no Franca Stiplovška in Ivanom Voda ter obratno zdravnico dr. Mudničevo. Po razpravi v kateri je sodelovala večina delegatov, pravna služba ter direktor DO, je bil DS enotnega mišljenja ter sprejel sklep:

Direktorja DO se zadalži, da z ozirom na sedanjo in predvideno situacijo na področju prava v DO predvidi nadaljnje sodelovanje z odvetniško pisarno, Franca Stiplovška in Ivana Voda, z dodatkom k že sklenjeni pogodbi. Rok 30. 7. 1977.

Z obzirom na vse večjo potrebo po opremi za avtomatsko obdelavo podatkov v naši DO je bila na DS imenovana komisija, za pripravo študije za nabavo te opreme. S sklepom DS DO, ima komisija nalogo pripraviti potrebno gradivo, v sodelovanju z delovnimi organizacijami v Ptuj, glede nabave skupne računalniške opreme.

Komisija za družbeni standard je posredovala DS predlog za sodelovanje na IV. natečaju za dodelitev posojil iz družbenih sredstev delovnih organizacij pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Ptuj. Glede vse večje potrebe po stanovanjih naših delavcev, je DS sprejel sklep:

DO AGIS naj sodeluje na IV. razpisnem natečaju samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ptuj, za dodelitev posojila, za nakup dveh dvopolnobilnih ter dveh dvosobnih stanovanj, zakar je predvidena vrednost 861000 din. Nakup stanovanj in odplačilo posojil se izvrši v breme družbenih sredstev, formiranih od leta 1978 dalje.

Nadalje je DS DO razpravljala o vlogi prosilca Jožeta Primožiča za dodelitev stanovanja. Omenjeni vlogi, kljub priporočilom, DS DO ni ugodil, ker sklep takšne oblike, ne bi bil v skladu z veljavnim SS. Ker pa na DS še ni bil znan delež financiranja DO, zakonca Primožič Jožeta, je DS DO sprejel sklep:

DS DO sklepa, da naj komisija za družbeni standard ponovno posreduje primer prošnjika DS, ko bo znan sklep o sofinanciranju samoupravnega organa, kjer zakonec dela.

Preko komisije za družbeni standard je bila na DS DO vloga o sofinanciranju nakupa stanovanja za delavca Mohorko Jožeta ter Čeh Slavka. V tem primeru je bil znan sklep samoupravnega organa DO, kjer zakonec dela, ter tudi način sofinanciranja, vendar DS ni mogel glasovati pritrilno. Dejstvo, da naš SS o porabi sredstev skupne porabe v svojih členih takšnega načina sofinanciranja nakupa stanovanj posebej ne določa, je bilo neizpodbitno. Zato je

Počitniška hišica last AGIS — Biograd n/m

Obvestilo

Obveščamo člane kolektiva, ki bodo letovali v Biogradu in se posluževali s šotori in camp prikolicico, da so cene naslednje:

BIOGRAD	7,00 din po postelji na dan
ŠOTOR	10,00 din in večji 15,00 din na dan
CAMP PRIKOLICA	30,00 din na dan.

Vplačila sprejema tov. Marholt, tajnica DPO (nad prodajalno TOZD SERVISI).

DS čutil za pravno veljavno, da o tem primeru odločijo delavci TOZD in DSSS, na svojih zborih.

Že dalj časa je v naši DO prisotna nekakšna ležernost pri osvajanju novih izdelkov. Zadnji stiki naših predstavnikov s predstavniki drugih DO pa so še to bolj potrdili. Vse več kupcev naših izdelkov nas sili k razširitvi proizvodnega programa, ter ureditvi ustreznih prostorov z ustreznimi delovnimi sredstvi. Zmeraj bolj se zavedamo, da so naše kapacitete zasedene že tako, da se več ne da narediti. Če hočemo slediti razvoju tehnike, ter sodobne tehnološke obdelave, ter seveda ustreči želji kupcev, istočasno pa skrbeti za svoj obstoj, bomo morali marsikaj drugače obrniti. K tem ukrepom, so poklicane strokovne službe. Razprava na DS je bila konkretna, ter tehtna, sklep DS DO pa glasi:

DS DO vzame pismeno razlago vodje tehničnega sektorja na znanje, istočasno pa apelira nanj, da uredi vse potrebno z odgovornimi službami, da se pri osvajanjih uporabi vsa resnost ter delavnost in uredi organizacija osvajanj.

Rok poročanja na DS DO 30. 7. 1977.

V naši DO sta bili ustanovljeni dve novi TOZD in sicer TOZD Vzdrževanje ter združena TOZD Orodjarna. Samoupravni organi teh TOZD, sta zahtevali združitev bilanco ter seveda registracijo pri

gospodarskem sodišču. Na DS je bilo ugotovljeno, da so potrebna pri realizaciji omenjenega sklepa, še druga opravila in sicer dopolnitev SS o združevanju TOZD v DO ter dopolnitve statuta DO.

Sklep: DS DO zadalži direktorja DO ter vodjo splošno kadrovskega sektorja, da ob sodelovanju vseh dejavnikov uredita vse potrebno za dokončno registracijo omenjenih TOZD. Rok 30. 7. 1977.

Skupnost otroškega varstva Ptuj je naslovila na našo DO vlogo o financiranju letovanja otrok naših delavcev v počitniški koloniji v Biogradu. DS DO je bil njenja, da se predlog sprejme.

Sklep DS se glasi: Iz sklada skupne porabe se financira letovanje 10 socialno šibkih otrok naših delavcev. Stroški letovanja znašajo 9.800 din. Za izvedbo sklepa se zadalži splošno kadrovskega sektorja, seveda ob pomoči OOS ter socialne delavke.

DS DO je nadalje razpravljala o programu za izvajanje zakona o združenem delu. Vsem nam je znano, da zakon zmeraj bolj sili v ospredje, da je želja nas vseh da čimprej zaživi, saj to je zakon delavcev. DS je za omenjeni program sprejel sklep:

Program za izvajanje zakona o združenem delu se posreduje v razpravo delovnim ljudem TOZD in DSSS.

Franc Mertelj

Namen in družbeno-ekonomski pomen standardizacije

Namen standardizacije

Vsi vemo, da standardizacija ni pridobitev šele današnje dobe, dobe tehniškega napredka, ampak, da je stara toliko, kolikor je staro človeštvo, čeprav v vsej zgodovini ni bila imenovana s tem imenom.

Danes si ne moremo več zamisljati nobenega področja človekovega ustvarjanja brez standardizacije, saj brez upoštevanja.

— standardov za sporazumevanje,

— standardov za varnost,

— dimenzijskih standardov,

— standardov za kakovost,

— konstrukcijskih standardov,

— standardov o materialih,

— standardov o tipih in drugih ni več gospodarskega napredka, varnih delovnih mest, tehniško-gospodarskega razvoja, mednarodnega sodelovanja in komunikacij, dopusta in prostega časa, niti drugih dejavnosti.

Standardizacija je s tem postala integralni del našega vsakdanjega življenja.

V današnjem tržnem gospodarstvu je standardizacija pomemben faktor za gospodarnost vsakega podjetja, saj je le s poenotenjem istovrstnih predmetov možno reducirati preveliko število tipov na gospodarno mero.

Standardizacija je nadalje zelo pomemben instrument pri vodenju podjetja, ukrepov za racionalizacijo, raziskavah gospodarnosti in pri tržnih analizah.

Standardizacija je odločilnega pomena za razvoj, konstrukcijo, proizvodnjo in nabavo. Služba za standardizacijo deluje kot posredovalec med temi oddelki in mora zato koordinirati nasprotujoča mnenja in interese v korist celotnega podjetja. Mimo tega mora ta služba zastopati interese na področju standardizacije tudi izven podjetja, zlasti v tehniških odborih in komisijah, nacionalnih ustanovah za standardizacijo, kot proizvajalec in kot uporabnik.

Standardizacija je torej nasplošno rečeno posrednik med »optimalno tehniško« in »optimalno ekonomsko« rešitvijo vsakega problema in mora zato upoštevati varnost življenja, zdravje in imetje, interese potrošnikov in gospodarske vidike za kvantitativno in kvalitativno rast gospodarstva in za tehniški napredek.

Nameni standardizacije so torej:

— pospeševati napredek in humanizacijo v tehniki in gospodarstvu,

— posredovati potrebne informacije vsem zainteresiranim v čim krajšem času,

— pripravljati informativne osnove za mnogokrat nasprotujoče si pojave, s čimer se dosega prihranek v času in materialu,

— pri pripravi informacij hkrati doseči tudi najbolj gospodarni izbor,

— omogočiti gospodarno in množinsko proizvodnjo,

in pri tem vedno upoštevati najnovejše stanje tehnike. Vključitev je potrebna torej že pri planiranju in razvoju izdelka, in je zato od pomembnih predpogojev za racionalno proizvodnjo in uspeh na tržišču.

2. Standardizacija ne sme biti sama sebi namen, to pomeni, da mora urejevati in usklajevati, ne pa voditi k neki monotoniji brez fantazije. Nasprotno, standardizacija ne sme postavljati nobenih meja ustvarjalnemu delu, mora pa usmerjati realizacijo teh zamisli po gospodarnih vidikih.

3. Razumevanje o nujnosti standardizacije se mora pri odgovornih povečati. V ta namen je treba pospeševati publiciranje in populariziranje standardizacije na primer s poukom standardizacije na visokih, višjih in srednjih tehniških šolah, kakor tudi z objavami člankov o standardizaciji in njenih problemih v strokovnih revijah in v dnevnem časopisu

4. Odločiti se je treba vlagati v standardizacijo, pri tem pa ne gre samo za nuditev tečaja za standardizacijo, ampak tudi za aktivno sodelovanje v tehniških odborih in komisijah na nacionalnem in mednarodnem nivoju. Svetovni povpreček vlaganj v standardizacijo je 1 do 2 % od bruto realizacije.

Družbeno-ekonomski pomen standardizacije

Nacionalni standardi se uvajajo v korist skupnosti. Ti standardi postanejo lahko obvezni preko zakonov, pogodb ali tudi drugih pravnih aktov.

Mednarodna standardizacija je neke vrste tehniška pomoč deželam v razvoju, ker le-te lahko izkoristijo številne izkušnje, ki so jih vnesle v mednarodne standarde industrijsko razvite dežele, ne da bi bilo zanje treba plačati kakšno koli odškodnino.

Interni standardi so v okviru podjetja vedno obvezni, standardne dobavne zahteve so navadno sestavni del pogodb za nabavo. Podobno mora podjetje posredovati svoje interne tudi kooperantom, da bodo le-ti opravili delo v skladu z njihovimi zahtevami.

Uporaba standardov prinaša neposredne koristi, ker je standardizacija zelo važno sredstvo za znižavanje stroškov, pri čemer se dosega znatni prihranki na materialu in delu.

Na primer:

— ponudbe se zaradi sklicevanja na standarde poenostavijo,

— omogoči se izmenljivost posameznih delov in s tem poenostavi vzdrževanje,

— zmanjša se negospodarno število izdelkov in s tem se znižuje tudi vezava finančnih sredstev,

— z zniževanjem števila skladiščnih postavk in z enot-

nim označevanjem se poenostavi in poceni skladišče,

— standardi pripomorejo k smiselnemu redu in k hitrejšemu sporazumevanju o določenem predmetu,

— standardi obvezujejo proizvajalca nasproti uporabniku in jamčijo kupcu protivrednost ustreznosti ceni blaga,

— z upoštevanjem standardov o zahtevah kakovosti in preizkusnih metodah se izboljša kakovost izdelkov, stroški za preizkušanje se zmanjšajo,

— z uporabo standardnega orodja se zmanjšuje število orodja in s tem se znižujejo proizvodni stroški,

— možnost nabave standardnih delov skrajšuje dobavne roke.

Uporaba standardov omogoča večje učinke

Z uporabo standardov je možno dosegati večje učinke pri isti porabi dela in sredstev, oziroma dosegati iste učinke z manjšo uporabo. Brez standardizacije si ne moremo zamisljati racionalnega dela.

Ti prihranki se seštevajo: — iz prihranka na obrestih zaradi znižanja vezanih finančnih sredstev,

— izboljšanja faktorja obračanja zalog, ker se z znižanjem števila postavk povečuje količina in pospešuje pretok materiala,

— zmanjšujejo se število in vrednost nekurantnega blaga,

— zmanjšuje se potreba po skladiščnem prostoru s čimer se zmanjšujejo stroški skladiščenja,

— zmanjšuje se obseg administrativnega dela,

— omogoča se nabava večjih količin in s tem uveljavljanje količinskih rabatov,

— znižujejo se stroški prevzemne kontrole, ker je treba preizkušati manj različnih kvalitet in dimenzij.

V povzetku lahko rečem, da se koristi standardizacije izkazujejo predvsem v manjši vezavi finančnih sredstev, ker so standardni deli vedno nabavljivi in je zato čas skladiščenja teh delov v delovni organizaciji lahko neprimerno krajši.

Zaostritev nacionalne in mednarodne konkurence sili industrijo k vedno strožjim ukrepom za racionalizacijo. Eden od teh ukrepov je delitev dela med industrijo in njenimi kooperanti, ki pa morajo imeti kvalifikacije, izkušnje in kapacitete.

Taka delitev pomeni, da morajo kooperanti strogo upoštevati vse ustrezne interne standarde svojega stalnega naročnika.

Standardizacija je bila že od nekdaj dobrodošel instrument nacionalizacij in reševanja mnogokaterih problemov pri kooperacijah. Pri tem morajo v veliki meri pomagati tudi nacionalne ustanove za standardizacijo.

Franci Krabonja

Montaža školjke v oddelku ZASTAVA TOZD SERVISI

Foto: Korpar

V našem samoupravnem družbenem sistemu mora postati standardizacija sestavni del samaoupravnih dogovorov in sporazumov, zato ne sme ostati omejena le na ozek krog vodilnih tehnikov in gospodarstvenikov, ampak mora preiti v miselnost slehernega samoupravljalca.

Za vsako podjetje je uvajanje in vzdrževanje standardizacije neodložljiva dolgoročna investicija in zato primerljiva z vlaganjem v perspektivne razvojne dejavnosti.

— omogočati mednarodno trgovino in komunikacije,

— pomagati pri odpravi lakote in pomanjkanja v nerazvitih deželah in deželah v razvoju in

— posredovati prednosti v enaki meri proizvajalcem, uporabnikom in potrošnikom.

Pogoji za doseganje navedenih ciljev

Da bi standardizacija dosegla zgoraj navedene cilje, moramo izpolniti naslednje pogoje:

1. Standardizacijo moramo pravočasno vključiti v sistem

Zakaj dobro plačani strokovnjaki ne pomagajo v težavah

Anekdote

Razmišljamo po 10. redni seji samoupravne delavske kontrole dne 15. 6. 1977, katere smoter je bil, da se poživi delovanje samoupravne delavske kontrole v TOZD-ih so me privedla do spoznanja, da sem dolžan, iznesti nekatere probleme.

V živahni razpravi, so iznesli posamezni člani odbora samoupravne delavske kontrole, da v koliko na delov. mestu dobronamerno opozarjajo na slabo organizacijo dela — pomanjkanje polizdelkov in embalaže, tedaj se od predpostavljenih dobi nezajeljen odgovor s povišanim tonom. Član samopr. delavske kontrole se zaradi takega nastopa počuti nelagodno.

Taki primer je doživel član samopr. del. kontrole v TOZD precizne mehanike, kjer se zaradi nepravčasnega dotoka polizdelkov in embalaže pišejo zastoji na čakalne ure.

Na seji odbora sam. delavske kontrole TOZD Precizna mehanika je potrebno ugotoviti in ukrepati preko DS TOZD PM, da se taki pritiski na člane odbora prenehajo.

Opravičeno zahtevo za pojasnilo glede izdelave orodja OKVV 440000-02/05 je postavil član odbora sam. delavske kontrole iz TOZD TAP. Vsled tega predlagam, da se imenuje neutralna komisija treh članov izven podjetja. Člani te komisije morajo biti strokovnjaki v konstruiranju kombiniranih orodij za globoki vlek. Komisija bi naj ugotovila po pregledu načrtov za OKVV 440000-02/05 sledeče:

— Koliko je bilo bistvenih napak v načrtih konstrukcije orodja (načrti št. 15070 do 15089).

— Poda naj svoje mnenje o funkcionalnosti orodja.

— Ali je možno brez več preizkusov zagarantirati takojšnjo brezhibno delovanje orodja, posebno ko pločevina — trakovi odstopajo v plus tudi do + 0,2 mm po Jus standardu.

— Ugotovi naj ali je bilo orodje OKVV 440000-02/05 rekonstruirano iz OKVV 430000-02/05, ki je bilo izdelano v orodjarni Čačak in komisij-sko sprejeto od TAP.

— Ugotovi naj — zakaj se je naročeno in sprejeto orodje 430200-02/05 moralo rekonstruirati in prilagoditi na izdelek 440000-02.

— Ugotoviti je potrebno, ali je bilo rekonstruirano orodje OKVV 440000-02 pripravljeno za preizkusno serijo v začetku junija 1976.

— V prvih serijah (preizkusnih) se je ugotovilo, da je pločevina traki $d = 1,5 \pm 0,1$ po Jus — standardu odgovarjala za OKVV 440000-02/05 in da je bilo 26. 3. 1977 izdelano preko 24.000 kom klobučkov, katere je teh. kontrola sprejela in so bili montirani ter poslani Opelu v Zah. Nemčijo.

— Ugotoviti je potrebno, da je med časom od junija 1976 do januarja 1977 prišlo do spremembe višine klobučka za 0,5 mm, kar je bilo potrebno v januarju 1977 pri preizkusni seriji tudi v orodju popraviti.

Komisija naj ugotovi, da so pri izdelavi orodja sodelovali:

1. Vlado MAKOVEC — avtor — konstruktor orodja OKVV 440000+02/05 in da je imenovan sodeloval pri izdelavi do 26. 3. 1977, ko je tudi bila dokazana funkcionalnost orodja za pločevino $1,5 \pm 0,1$, ki je dala kapaciteto 8000 kom v 7 urah.

2. Daniel BELA, ki je sodeloval v nadaljnjih zasledovanih med serijsko proizvodnjo in ugotovil, da se lahko štanca tudi pločevina $d = 1,5 + 0,2$ od 26. 3. 1977 do 15. 6. 1977.

3. Janko SATLER, orodjar, ki je avtorju orodja Vladotu Makovcu in tov. Danielu Beli predlagal, da se poveča zračnost in spremeni oblika vlečnega trna za I. vlek, in sodeloval pri vseh preizkusih orodja.

4. Franc BERANIČ, orodjar, je od samega začetka pri rekonstrukciji sodeloval, kakor tudi pri preizkusih z veliko vnašanjem in potrpežljivostjo do končnega uspeha.

Komisija naj ugotovi, da je za artikel 430200-02/05 naročeno orodje pri Litostroju 1974, ki je isto orodje izdelal in dostavil v TAP. Orodje je komisij-sko sprejeto, vendar je obležalo v skladišču orodja še do danes neuporabno.

Ravno tako je kombinirano orodje za artikel 430000-02/05 in pozneje rekonstruirano na OKVV 440000-02/05 izdelano pri podjetju Orodjarna Iskra Ljubljana. Orodje ni v popolnosti odgovarjalo, saj je bilo veliko izmečkov in zastojev.

Navedena orodja navajam zaradi tega, da se vidijo težave, ki so jih imeli s kombiniranimi orodji OKVV 430200-02/05 in OKVV 440000-02/05, strokovnjaki priznanih orodjarn, Iskre in Litostroja, pa tudi naši strokovnjaki v TAP.

Približni prihranek za proizvodnjo klobučkov na orodju OKVV 440000-02/05 bi bil nad 45 milijonov st. din na leto, če pa se računa še klobuček 460000-a in 470000 in 420000,00 — ki se bo ravno tako množično izdeloval, je letni prihranek še večji, saj se lahko poslužujemo že določenih izkušenj pri izdelavi orodja OKVV 440000-02/05, na katerem se je izdelal že ca. 100.000 kom na avtomatski rafalni pomik.

Vsled napovedanega približnega letnega prihranka nad 45 milijonov st. din je potrebno izdelati preciznejši uradni ekonomski izračun rentabilnosti orodja. Izračun naj izdela študij dela in časa — referent za racionalizacije.

1. Da je prihranek na pločevini, saj so sedaj trakovi ožji za 15 mm. Dosedaj je bila širina traka 90 mm pri OKVV 440000-02/05 pa je širina traka 75 mm.

Izračunati prihranek z nesku din

2. Nadalje nastaja prihranek pri proizvodnji klobučkov, ki so bili dosedaj na izdelavi klobučkov na starih orodjih zaposleni 3 delavci na dveh strojih z kapaciteto od 2000 do 3000 kom v 7 urah.

Izračunati prihranek din

3. Sprostitev delovnega prostora in transporta (cena v m² del. prostora).

Izračunati prihranek din

4. Kvaliteta izdelka je na OKVV brez izmečka, kar pa je bilo na starih orodjih na robu sprejemljivosti.

Izračunati prihranek din

5. Tehnološki napredek z orodjem OKVV 440000-02/05 je viden in se lahko uporabi funkcija orodja za artikel 460000-02, 420000 artikel, 470000 -000 itd.

Navedeni predlogi so podani zaradi lažjega dela in da ima komisija že v začetku dela pregled dogajanja pri izdelavi orodij za izdelek 430200-02 in 440000-02. O svojih ugotovitvah naj komisija poda poročilo direktorju DO AGIS in DS TOZD TAP, odboru sam. del kontrole in odboru sam. delavske kontrole TOZD Orodjarna. V poročilu naj bo zajeta graja, kaj je bilo slabege, pohvala kaj je bilo dobrega in komisija naj navede strokovne rešitve za maksimalno proizvodnjo.

Vlado Makovec

Francoski humorist in pisec komedij Alphonse Allais (1855 — 1905) je bil direktor leposlovne revije, ki je slovela po praznih obljubah in izgubljenih rokopisih. Mlad pisatelj se mu je nekoč pritožil, da revija ni objavila njegovega prispevka.

»Sem vam vrnil rokopis?« je osorno vprašal Allais, da bi čimprej opravil z njim.

»Da.«
»Potem ste lahko srečni, dragi prijatelj. Pomislite na protestantskega pastora, ki je dal svoj klobuk, naj bi krožil med verniki, a ko je videl, da ni padel vanj niti najmanjši sold, je pokleknil in dejal: Zahvaljujem se ti, dobri Bog, da so mi vrnil klobuk.«

x x x

Allaisu so povedali, da nekdo spi po šest kav samo zato, da lahko trdi:

»Tak sem kot Balzac.«
»Jaz sem pa tak kot Napoleon«, je dejal Allais.
»Zakaj kot Napoleon?«
»Moji ženi je ime Jožefina.«

x x x

Allais je slovel po svoji neomajni resnbnosti. Nekoč je sedel na kavarniški verandi, ko je močno pihal mistral. Poklical je natakarja in naročil:

»Natakar, vermut in malo manj vetra prosim!«

x x x

Ko so Allaisa vprašali za mnenje o vprašanju ali je Shakespeare živel ali ne, in če je, ali je res avtor svojih del, je stvar — seveda ne brez podsmeha — takole razložil: Shakespeare ni nikoli živel. Vsa njegova dela je ustvaril nekdo drug, ki se je prav tako imenoval Shakespeare.«

x x x

O neki ženski z zelo dolgim nosom je Allais dejal:

»Kadar jo poljubiš na obe lici, je zadaj bližnjica.«

Ob neki priložnosti se je Allais začudil:

»Angleži so pa res posrečeni! Mi, Francozi, imenujemo trge, ulice in avenije po zmagah: Rue de Rocroy, place d'Iena, avenue de Wagram... Angleži pa jih krstijo po porazih: Trafalgar Square, Waterloo Place...«

x x x

V enih svojih zgodb pa je napisal:

»In Janez je ubil Mileno. Približno takrat je Milena nehala varati Janeza.«

x x x

Kadar je prišel v uredništvo časopisa, katerega je zalagal s članki, je Allais običajno dejal blagajniku:

»Prišel sem po svoj prejemek.«

Nekoč ga je blagajnik opozoril, da ne rečemo moj prejemek, temveč moji prejemki.

»No,« je odgovoril Allais, »za tako malenkost res ni vredno uporabljati množine.«

4. julij
dan borca

ob prazniku
iskrene čestitke
kooperantom
in sodelavcem

Šport krepi vezi mladih

V soboto 5. junija je osnovna organizacija ZSMS TGA Kidričevo organizirala športno srečanje. Na igrišču osnovne šole v Kidričevem so se v treh disciplinah pomerile štiri ekipe in sicer:

- ekipa TGA
- ekipa TGA — štipeidisti
- ekipa KK Ptuj
- ekipa Agisa

Tekmovanja so se pričela ob deveti uri po predhodnem izžrebanem vrstnem redu. Na rokometnem igrišču, so potekala srečanja v rokometu in malem nogometu. V prostorih šolske telovadnice pa so se igrali dvoboji v namiznem tenisu.

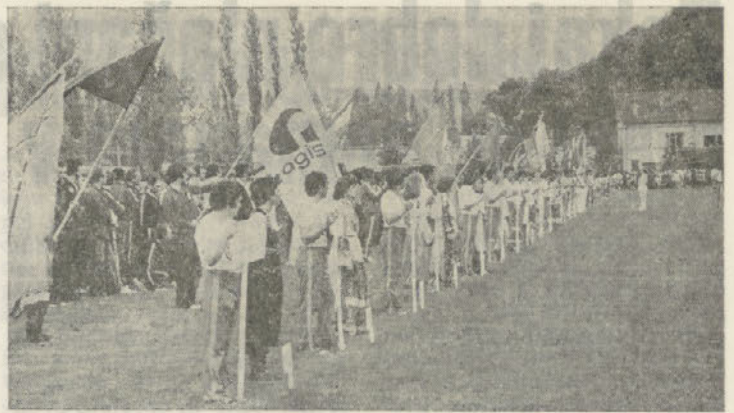
Dokaj dobra ekipa Agisa je v prvem srečanju v namiznem tenisu z rezultatom 5:0 pre-

magala ekipo štipeidistov TGA. Nato pa v boju za prvo in drugo mesto še ekipo KK z rezultatom 5:0.

Mladinska rokometna ekipa Agisa je z rezultatom 19:9 premagala ekipo štipeidistov TGA. V boju za prvo mesto je naša ekipa z rezultatom 15:12 premagala ekipo KK Ptuj.

V malem nogometu je bila precej razburljiva tekma za prvo mesto med ekipama TGA in ekipo AGIS. Izid tekme v regularnem času je bil neodločen 3:3. Pri streljanju sedemmetrovk so bili uspešnejši predstavniki TGA in premagali našo ekipo z končnim rezultatom 8:6.

Po končanem športnem tekmoivanju je sledila razglasitev rezultatov ter podelitev pokalov in priznanj.

V Beogradu je nastopilo 29 delovnih organizacij cele Jugoslavije

Šimij '77

Srebrna medalja rokometasem

Na XII. športnih igrah motorne

industrije Jugoslavije, ki so bile v Beogradu, pod pokroviteljstvom Industrije motorjev Rakovica je sodelovalo 27 kolektivov s 1300 tekmovalci.

Sekretar mladine AGIS sprejema pokal iz rok predsednika mladine TGA Kidričevo. Foto: Korpar

Rokometna ekipa AGISA

Kadrovske spremembe

DELAVCI, KI SO PRIDOBILI LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU V MESECU MAJU 1977

- MLINARIČ Janez, šabloner
- VUZEM Zdravko, šabloner

Delovna skupnost skupnih služb SPLOŠNO KADROVSKI SEKTOR

- TOPLAK Jasna, socialni delavec
- ZAJSEK Mira, administrator v pravni službi
- VNUK Suzana, čistilka delovnih prostorov
- MARHOLT Cvetka, tajnica DPO

KOMERCIALNI SEKTOR

- KOVACEC Erika, pomočnik skladišč. SGI

TEHNIČNI SEKTOR

- PETROVIČ Jožef, transporter

TOZD AVTOOPREMA

- PIVKO Konrad, čistilec odlitkov
- ARNUS Branko, vrtalec na vrtilnem stroju
- VALENKO Martin, varilec na CO₂ aparatu
- JURGEČ Ivan, strugar na stružnici RTS-26 in RTS-28
- JURICINEC Stefan, vrtalec na vrtilnem stroju
- KRAJNC Andrej, monter sedežev

TOZD SERVISI

- MILEC Ivan, avtoklepar
- MURŠIČ Vekoslav, avtomehanik (se vrnil iz JLA)

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

- LOZINSEK Alojz, stiskalničar

DELAVCI, KI SO PRENEHALI LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU V MESECU MAJU 1977

Delovna skupnost skupnih služb TEHNIČNI SEKTOR

- SATLER Alojz, planer gumarne
- KEKEC Miroslav, pripravnik (odsluž. voj. roka)
- CELAN Stefan, pripravnik (odsluž. voj. roka)

KOMERCIALNI SEKTOR

- RAJH Leopold, pomočnik skladišč. SGI

TOZD AVTOOPREMA

- SIJANEC AVGUST, stiskalec na težji stiskalnici
- KIDRIČ Vojko, monter sedežev
- BAUMAN Ivan, vrtalec na vrtilnem stroju (odsluž. voj. roka)

TOZD SERVISI

- KOKOT Stanko, avtoelektričar (odsluž. voj. roka)
- VODA Milan, avtoklepar (odsluž. voj. roka)
- BELŠAK Franc, avtomehanik, (odsluž. voj. roka)

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

- PETROVIČ Franc, stiskalničar
- SUŠNIK Maks, strugar (odsluž. voj. roka)
- KRAL Viljem, šabloner

Rokomet

Tudi tokrat so nas najbolj razveselili rokometasji, ki so zasedli odlično 2. mesto. V odločilnem srečanju za prvo mesto jih je premagala kompletna drugoligaška ekipa FAP iz Priboja, ki se je s to zmago oddolžila za lanskoletni poraz v Skopju. V ostalih srečanjih so premagali FAS Skopje, Crveno zastavo Kragujevac,

IMV Novo mesto in UTVO Pančevo.

Ekipa je nastopila v naslednji postavi: Črešnik, Meško, Belšak, Skok, Čihal, Rogelj, Kaisersberger, Bogdanovič, Gramc D. in Gramc Z.

Za drugo mesto so zaslužni vsi igralci vendar lahko posebej pohvalimo odlične obrambe Črešnika in dirigenta igre GRAMC Dušana.

Kegljači AGISA

Kegljanje

Kegljači so se vestno pripravljali na nastop, vendar niso dosegli tisto, kar smo pričakovali, tako da je 15. mesto nerealna

uvrstitev glede na njihove zmožnosti.

Posamežno: Seidl 355, Šeruga 384, Mohorko 362, Majcen 385, Bogdanovič 346 in Žnidarič 338 podrtih kegljev.

Naša strelška ekipa

Strelstvo

11 mesto s 641 krogi je lep uspeh naših strelcev, kljub temu, da so doseženi povprečni

Mali nogomet

Nekoliko preseneča visoka uvrstitev na 8. mesto. Ugoden žreb ter diskvalifikacija ekip »Amortizeri Priština« in »Toza Dragovič« Ohrid sta pripomogla visoki uvrstitvi. Za vstop v finale jih je premagala Tovarna vagonov Kraljevo s 4:1.

Za našo ekipo so nastopili: Potočnik, Zorec, Hotko, Kostanje-

rezultati, katerim so botrovale slabe razmere v dvorani.

Posamezno: Gajzer Marjan 166 krogov (20 mesto), Simonič Franc in Hajduk Zvonko 160 krogov ter Šimenko Edi 155.

vec, Plajnšek, Lesjak, Šeruga, Bogdanovič in Klarič.

Kros

Ekipo v krosu je bila sestavljena iz tekmovalcev, ki so nastopili v nogometu. Najboljši Muratovič na 30 mesto, Hotko 68 in slaba uvrstitev Kostanjevca na 76 ter Lesjaka na 77 mesto od katerih smo pričakovali več.

Skupna uvrstitev na 21 mesto.

TOZD Gumarna — Postaja milice Ptuj 4:4

V prijateljskem srečanju sta se ekipi razšli z neodločenim izidom, ki najbolj ustreza prikazani igri. Po vodstvu 2:1 in 4:2 za Gumarno so igralci postaje milice v zadnjih dveh minutah rezultat izenačili. Najboljši pri Gumarni, strelec štirih zadetkov, Turk Rajko, pri Postaji milice velja pohvaliti Kralja, Kovšeta in

Pohorca. Gole za PM so dosegili: Kralj 2, Kovše in Nemčič po enega.

Postaja milice: Vidovič, Pohorec, Nemčič, Kralj, Petrovič in Kovše.

Gumarna: Polanič, Breznik, Vertič, Sakelšek, Turk, Krajnc V., Ramšak, Kokot, Krajnc M. in Polovec. K. I.

Nogometiški, ki so zastopali AGIS na turnirju v Kidričevem

Foto: Korpar

OBVESTILI

Obvezni sestanek članov kolektiva, ki so prijavljeni za mešani pevski zbor Agis, bo v četrtek, dne 7. julija 1977 ob 14. uri v sejni sobi podjetja.

OOS AGIS

Naprošamo vse športnike Agisa, ki imajo sposojeno športno opremo, da jo vrnejo najpozneje do 5. julija 1977 referentu za šport in rekreacijo.

OOS AGIS

Dr. Alešu Beblerju smo poslali telegram sledeče vsebine:

Dr. Aleš Bebler
ZVEZNI IZVRŠNI SVET
BEOGRAD

Spoštovani tovariš dr. Bebler

Dovolite, da se tudi kolektiv tovarne AGIS Ptuj, ki je nastal po združitvi kolektivov Sigma Ptuj in TAP Ptuj, pridruži mnogim čestitkam ob vašem življenjskem jubileju in visokem odlikovanju. Kolektiv AGIS se vam zahvaljuje za vse, kar ste do sedaj napravili in vam želi še mnogo zdravih in plodnih let.

DRAGI TOVARIŠI!

Najlepše se zahvaljujem celemu kolektivu vaše tovarne za tople čestitke, ki ste mi jih poslali ob mojem 70-tem rojstnem dnevu in odlikovanju.

Upam, da vam bom v bodoče lahko kaj več pomagal, kot v preteklosti. Okolnosti nam niso šle posebno na roko!

Tovariško vas pozdravljam

Aleš Bebler

Beograd, 22. junija 1977

OBVESTILO

Telesnokulturna skupnost Ptuj organizira začetni in nadaljavni plavalni tečaj za vse starostne kategorije.

Začetek plavalnega tečaja bo v torek, 5. 7. 1977 v Ptujskih toplicah. Za prijavljene kandidate stare do 15 let bo tečaj v dopoldanskem času in to od 8. do 10. ure zjutraj. Za kandidate starejše od 15 let pa bo tečaj v večernem času od 18. do 20. ure.

Cena tečaja je 250,00 din za starostno kategorijo do 15 let in 300,00 din za starostno kategorijo nad 15 let.

Kandidati se lahko prijavijo pri Telesnokulturni skupnosti Ptuj, Vošnjakova 5, s predhodnim vplačilom tečajnine na žiro račun 52400-646-26037 SDK Ptuj.

Kolektiv tovarne AGIS

Sahovska ekipa AGIS

Šah

Glede na moč posameznih nasprotnih ekip je polovična bera točk (12) solidna uvrstitev na 15 mesto. Med tekmovalcem je prišla do izraza premajhna izkušnost.

Za ekipo so nastopili: Habjančič, Reberc, Fridauer, Simonič in Klarič.

xxx

Skupna uvrstitev na 15 mesto je uspeh za naše tekmovalce če upoštevamo, da nismo nastopili v treh panogah.

K. I.

Rešitev

REŠITEV KRIŽANKE IZ 1. ŠTEVILKE KAISERSLAUTERN, ORNITOLOG, ALOA, RESSEL, MOTNOST, DOTA, EPIREC, SU, AMIT, TOTAL, SIR, BET, MATE, LIMFA, ETUDA, OVIEDO, NETRESK, PRILEP, ER, USTAVA, LESA, D, STOROVKA, TL, ID, TRN, DEL, BOA, KRAVA, INCIDENT, TIROLSKA, MALK, ALT, PAR, ANTAL.

	FNAKI ČRKI	KRAJ ZNANI IZ NOB (SARAJEVOVA DOMAČIJA)	VZKLIK PRI BIKOBOBI	KVALITETA EGIPTOSKI BOMBAZ	MEDMET	DUŠIK	PREBIVALCI DANARODA NA NASH TLEH	1 KG	SLIKAR V SUBIC	POTOMCI PO SINU ALI HČERKI						
	S	P	O	M	E	N	I	K	I	V						
	S	E	L	A	H		MESTO V BIH	L	I	V	N	O				
	PLAČILNO BREDSTVO	Č	E	K		PETER KOREN	ZAPATO ČREVO	I	L	E	V					
	PTIČJE DOHOVANJE						DOBA TRAJANJE									
DOKTOR	D	R	FR. REKA (NABA PIŠAVA)	TUNIZIJA	GNILJEK KAREL GRŠKA ČRKA	GLASBENO DELO					KORDEŽ EDD PATEŠEVA KRONA	K	E			
LUSTER	L	E	S	T	E	N	E	C	OBLASTA BAKTERIJA TEK. ENJE OD SHUČAR DISCIPLIN	K	O	K		VRSTA TKANINE PTIČ SEV. MORIJ	I	
NIROŽENSKI NOS. KUB (NABA PIŠAVA)	T	V	E	N	T	E		V	VARAŠTIN SVET						SEVER	S
STAR BEOTIJEK	A	O	N		A	Z	T	E	MESTO V KANADI	V	S					
			NEKDANTI NAROD V TUJE AMER. MASCODA DOP TREDUJOM													
TON	G	R	A	S		D	O	K	NEISPOBNO PRICEVANJE							
					VELEDLA- GOVNICA											
RAZLIČNA SAMOGLA- SNIKA	I	V				A	N	O	VETROVKA							ZDRAVLJIVA RASTLINA
					KRALKA PROSEN											
GRŠKA MORSKA POŠAST	S	C	I	L	A		O	R	DEL PLUGA							
									PRVA ČRKA							
POŽIGALEC	P	I	R	O	M	A	N									
									TUJE ŽEN. IME							
									LIBANON							
DEL VOZA	O	J	E			A		T	AVSTRIZIA							
									TUJE ŽEN. IME							
POJAV NA UMAZANI VODI	P	E	N	A					ALPSKA DOLINA							
									MADŽARSKI							
KISIK	O		A	L	T				NEKDANTI NOS. MAJDUKA							
									SNOV							
TONE DROBNIC	T	D				I	V		ALPSKA DOLINA							
									MADŽARSKI							
ANTOR ILIADJE IN ODISEJE	H	O	M	E	R				ALPSKA DOLINA							
									MADŽARSKI							

